

CSALÁDNAPOK, 1997

***MÁRIA HÁZAIKÉNT
ÖRÖMMEL ÉS BÉKÉVEL
SZOLGÁLUNK***

P. Tilmann Beller
előadásai

ÓBUDAVÁR

Mária házaiként békével és örömmel szolgálunk

P. Tilmann Beller előadásai
Családnapok, 1997

Magyar Schönbach-családok
Óbudavár, 1997

Magyar Schönstatt-családok
8272 Óbudavár, Fő u. 14..
www.schoenstatt.hu

Nyomdai előkészítés: Palásthy Bt. • www.PalasthyBt.hu

Ez évi jelmondatunk,

„Mária házaiként békével és örömmel szolgálunk”,

tulajdonképpen négy „központi értéket” rejt magában: Mária háza, béke, öröm és szolgálat.

Milyen vágy él bennem, melyre választ kapok a jelmondatból? Melyik az a központi érték, melyben megtalálom a választ a vágyamra? Milyen értéket találok a jelmondatunkban a saját életem, a házasságunk, a családjunk számára?

Mária háza. A Szentatya azt mondta, hogy ez az év Krisztus éve legyen. Ha most Krisztust nézzük, akkor látjuk, hogy szoros kapcsolatban van a Szűzanyával. Szeretik egymást. Nem csak általában, hanem *most éppen*. Ha Krisztust kérdezzük, hogy milyen évet csinálsz, ránéz a Szűzanyára és azt mondja: „Mi szeretjük egymást. Egy Mária-évet csinálok. Az Ő házában lakom, az Ő szívében.”

Mária házában ott lakik Krisztus.

Nagyon fontos a mai egyház számára, hogy személyekhez kötődjön, és ne eszményekhez. Az eszmék nem elég erősek. A keresztény középkornak vége. Európa valamikor keresztény kontinens volt. Nagyon fontos, hogy mindig személyekben gondolkozzunk és dolgozzunk. A közeg már Magyarországon sem keresztény. Ez az egyház nagy problémája. Az egyház itt még mindig úgy él, mintha keresztény közegben élne, mintha teremthetne magának egy zárt keresztény közeget. De az egész közeg már nem keresztény.

Ez nem rossz, de így van. Nagy probléma ez a papok számára. A terület, amiért a pap felelős, egyre növekszik, 2 vagy 3-4 plébániája van. Ez nagy problematikával jár. Lehet egy ilyen nagy területet lélekkel áthatni?

Azt mondja Isten, hogy *házakat* építünk, ahol *él* a kereszténység. Mégpedig egészen és mélyen. Itt lakik a Szűzanya és Jézus. Jelenlétük szentségi jelenlét, és ezek a házak kisugározzák ezt a jelenlétet. Ezek a házak kapcsolatban vannak egymással, hálót képeznek. Már nem vagyok szomorú, hogy nem keresztény az egész közeg. Úgy vagyunk, mint az ősegyházban. Ebben az időben az egyház házakból állt. A házak által képzett hálóból. Mindegyik ház teljességgel keresztény térség volt önmagában. Kapcsolatban állt a többi

házzal. Budapesten az Endrédy-ház egy nagy lakótelepen van. Ez nem anyyira keresztény, de ez nem baj. Ott az Oltárczy-ház, vagy a budaörsiek házzai. A kapcsolat egy háló. Ha a plébános gondolkodik, akkor nem azt mondja, hogy az én területem olyan nagy, hogy van három plébániám, hanem azt mondja, hogy a területemen 17 házam van. Így egy más képet kap. Egy bizonyos számú ház képét, amely mindig szaporodik. Ez nagyon praktikus.

Ha valaki jön hozzánk, barátságosan köszöntjük, és jól érzi magát, mert találkozott Jézussal. Egész egyszerű. Ha vendég jön hozzánk, megéli, hogy befogadták. Ha vendéglőnk van, és emberek jönnek hozzánk, látják, hogy a férj hogy beszél a feleségével. Nem prédikációt tart, hanem jó és figyelmes. És akkor az asszonyok azt mondják: „Nézd, milyen figyelmes a feleségével, máskor is ebbe a vendéglőbe jöjjünk!” És a férfiak is megtapasztalják, látják, hogy hogyan beszél a feleségével.

Érzik? Itt, ebben a házban Krisztus lakik. Úgy beszélnek egymással, mint Jézus és Mária egymással Názáretben. Ez a jövő egyháza: Egyház a házban.

Béke. Mit jelent ez? Békében vagyunk, ha ki tudjuk pihenni magunkat valakinél. Persze hogy nem tudja az ember teljesen kipihenni magát egy embernél, mert minden embert károsított az áteredő bűn. Az ember gyenge, de az emberben Isten lakik. Ha Tóni és Ági egymásra néznek, akkor ki tudják magukat egymásnál pihenni, mert hiszik, hogy Jézus a másik szívében lakik. Ez nagyon szép és fontos. Imádhadjuk az Urat a másik szívében. Leülünk és imádjuk az Urat a másik szívében. Ott kipihenhetjük magunkat, mert tartást kapunk az Úrtól.

A béke ott van, ahol nagy nyugalom van. Szent Ágoston azt mondja, hogy a béke a rend nyugalma. Ez csak akkor lehetséges, ha Jézus nálunk lakik. Természetesen a béke ma nagyon nehéz, mert nincs a társadalomban rend. Mindenki azt csinálhat, amit akar. Növekszik az agresszió.

Régebben volt a kommunista rend. Ez erős, hatalmas volt, fegyveres erők biztosították. Ezért volt béke. Nem volt maffia, mert rend volt. Persze, ez egy igazságtalan rend volt, de mégis egyfajta rend. Korábban is volt ez így. Római békéről beszélnek. Akkor az egész Földközi-tengeri térségben béke volt. A rómaiak voltak a központi hatalom, minden népet alávetettek a hatalmuknak. Azt mondták: Megbékítették őket. Ez nagyon szép, ugye? Kinek tetszik? Ha valahol két nép egymásnak ugrott, jöttek a rómaiak, és minden elképzelést felülmúló kegyetlenséggel helyreállították a békét. És akkor béke lett.

A II. világháború után volt egy olyan kísérlet, hogy egy katonai hatalom a béke hatalma akart lenni. Ők az amerikaiak voltak, de ez az eszményük a vietnami háborúban összetört. Az oroszok szintén megkísérelték ezt. Nagy birodalmat hoztak létre, és ott béke volt. Ma nincs ott béke. Érdekes.

Az egyházban hasonlóképpen történt. Volt egy központi hatalom, a pápa. Nagy hatalma volt, és amikor mondott valamit, további vitáknak nem volt helye. Volt egy mondás: Róma szól, és az ügy el van intézve. Ez már az egyházban sem megy. A pápa beszél, és mindenki azt csinál, amit akar. A központi béke-hatalom ma már nem működik. Ilyen volt a házban is. Az apa erős hatalom volt, mindenki azt csinálta, amit mondott, és béke volt. Az anya szenvedett.

Milyen a béke új útja? A béke új útja, hogy egymáshoz fordulunk, közeledünk egymáshoz, és próbáljuk egymást megérteni. A házban az apa nem pasa, hanem apa és anya beszélnek egymással, és beszélnek, és még egyszer beszélnek. Közelebb kerülnek egymáshoz. Az anya nem alattvalója az apának. Természetesen az apáé az utolsó szó. Kell, hogy valakié legyen az utolsó szó. Ha el akarják dönteni, hogy a gyermek melyik iskolába menjen, kell, hogy egységes álláspontra jussanak. Különben a bíróságot kellene megkérdezni. A házasságnak döntésképesnek kell lennie bíróság nélkül is. Anélkül, hogy be kellene vonni egy házasságon kívüli személyt. A férfi a család feje, tehát az övé az utolsó szó.

Minden évben egyszer, ez elég. Ez szükséghelyzetre vonatkozik. Általában az történik, hogy beszélünk egymással és megegyezünk. A béke úgy jön létre, hogy az egyik engedelmeskedik a másiknak. A férj engedelmeskedik a feleségének. Szeretne neki örömet szerezni. Törődik azzal, ami a feleségének fontos. A feleség engedelmeskedik a férjének. Ez kölcsönös. Ez lehetséges akkor, ha a férj nagynak látja a feleségét, és ha a feleség nagynak látja a férjét. Ez így van a népek között is. Már nem a központi katonai hatalmat keressük, ami mindent eldönt. A népek közötti kommunikációban szükség van egy lelkültre. Ez abból áll, hogy az egyik nagynak látja a másikat.

Ez így van a családban. A mi családjunkban ismerjük az egyes családtagok sajátosságait és nagyságát. Barátaim, ez munka. Ha a jelmondatunk értelmében a béke évében leszünk, akkor van egy nevelési feladatunk. Felfedezzük a családtagjainkban, hogy miben rejlik az egyes családtagok erőssége. A béke emberei azok, akik meg tudják az egyeseknél mondani, hogy te ezt tudod, te meg ezt. Ez nehéz, mert sokan szegények lélekben. És mert szegények, ezért irigyek. Beszéltem egy pappal, aki nagyon sikeresen dolgozik. Azt mondta:

„Nem mesélhetem el ezt az esperesi kerületben a paptársaimnak, mert irigylük.”

A béke azt jelenti, hogy örömöm telik a másik eredetiségében.

Öröm. Mikor örülünk? Az örömhöz két dolog kell. Az első: kívánunk magunknak valamit, van egy vágyunk. És a második: ez a vágyunk teljesül. Ha a vágyódásunk teljesül, akkor jön létre az öröm. Az öröm azt jelenti, hogy kipihenjük magunkat valami jóban, amire vágytunk. Szent Ágoston azt mondja: „A rendből fakadó nyugalom.” Az öröm azt jelenti, hogy kipihenjük magunkat valamiben, amire törekedtünk.

A magyarok vágya: pihenni, nyugalomban lenni. Szép volt az élet, nyugalom a kommunista időben. Természetesen nem igazán volt az, de nyugalom volt. Ezek a magyarok!

Még valami: Az ember olyan, hogy egyre több örömet szeretne. Mert sohasem elégedett. Soha nem mondja azt, hogy elég. Mindig többet akar. Ha van egy autóm, akkor azt szeretném, legyen egy *szép kis* autóm, mondjuk egy kis Mercedes. Elég nekem egy kis Mercedes. És amikor megvan a kis Mercedes, kis idő múlva arra vágyom, hogy nagy Mercedesem legyen. Ha már nagy Mercedesem van, repülőt akarok. Ez normális. A vágy mindig növekszik. Miért? Mert a Jóisten ilyennek alkotta az embert. Mert Isten végtelen. Később, amikor Nála leszünk, egyre többet fogunk kapni. Soha se fogjuk azt mondani a mennyben: „Most már elég!” Mindig valami újat kapunk a Jóistentől, mert Isten végtelen, és mindig újólág meg fog ajándékozni a mennyben. Valószínűleg vannak ott is emberek, akik azt mondják, most már elég, százezer évig maradok, de utána valami új legyen. Nekik még dolgozni kell egy kicsit.

És végül: **Szolgálunk.** Az életünkben a rend, az öröm már nem a központi hatalomtól jön. Az új világnak egy új életforrása van. Az egyik szolgál a másiknak. Olyan ez, mint egy háló. Azért vagyunk így együtt, mert a többi családnak akarunk szolgálni. Ez nem aktivitás kérdése.

Ha emberek jönnek a vendéglőmbe, amikor elmennek, jobban érzik magukat. Ha a munkatársaimmal vagyok, utána jobban vannak. Ha az emberek idejönnek közénk, és találnak valamit, utána jobban vannak. Ha egy család egy kis mécesest vásárol, amit Kálmán és Alice csinált, ezután jobban érzi magát. Szolgálni annyit jelent, mint gondoskodni a másíkról, hogy utána jobban legyen. Így működik Krisztus ma az Egyházban. Érintkezünk egymással, és a másíknak jobb lesz. Nagyon gyakorlatiasan azt mondom: a másík utána

jobban érzi magát. Ez a szeretet. A szeretet az emberek között úgy működik, hogy az egyik a másikkal érintkezik, és utána a másiknak jobb. Ha a másíknak jobb lesz, akkor ez az érintkezés szeretet volt. Természetesen ismerjük azt a szép dalt: „szeretet áradjon köztünk, szeretet gyűljön bennünk, szeretet töltsön el minket...” Itt fennáll az önámítás veszélye, „áradjon köztünk..., gyűljön bennünk...” Az ember az érzéseivel csalatkozhat. Ha keresztények vagyunk, Krisztus él közöttünk. Egy testet alkotunk, egy nagy közösséget. Krisztus teste vagyunk, és az egyik tag szolgálja a másikat.

Rátalálunk a megértésre

Megértés okoskodás helyett. Miért van ez az okoskodás Magyarországon? Miért olyan nehéz a megértés? Korábban nem volt indoklás. Róma szólt. Moszkva szólt. És az ügy el volt intézve. Most nincs Róma, nincs Moszkva, hanem sok ház van. Régebben nem volt okoskodás, hanem ahogy a plébános megmondta, úgy volt jó, és a falu nyugodt volt. Most a plébános mond valamit, és kezdődik az okoskodás.

Fontos, hogy legyen megértés, legyen béke. Hogy tudjanak pihenni a másik szívében. Megtalálni Jézus és Mária egységét. Vagy nézzük a szeretet házát. Az ősegyház idején is azt mondták a keresztényekről: „Nézzétek, hogy szeretik egymást!”

Miért nehéz a megértés ma? Mert mindenki számára új helyzet ez. És miért szép feladat a megértés megteremtése? Mert ez a jövő társadalmának a képe. Kentenich atya azt mondja: „*A tökéletes társadalom, tökéletes közösség tökéletes személyiségekből, amit a szeretet alapvető ereje hordoz.*” Mit csinálunk? Nagynak látjuk a másikat. Elfogadjuk, szeretjük, szolgáljuk.

Képzeljék el, hogy van itt egy házaspár, és nekik nehézségeik vannak azzal, hogy hogyan bánjanak egymással. Ha megtudják, hogy ez másoknál is előfordul, akkor ez felszabadulás lesz számukra. A kapcsolatunkban, ha nehézség van, általában azt gondoljuk, hogy a másik a hibás. „Ha másképp csinálnád a dolgokat, akkor minden rendben lenne.” Itt megtudjuk, hogy nem a másik a hibás, hanem egy közös feladatunk van. A régi Rómában rend volt. Az egyházban is rend volt. Ha valaki kívül helyezte magát a renden, keményen megfedték Rómából és a rend helyreállt. Vagy a császár, vagy a magyar király. Vagy a családban az apa. Ez ma már nem megy.

Most más a helyzet. Mit kell tennünk? A beszélgetésben, a szeretetben új egységet találunk, hogy megértsük egymást. Mi ennek a célja? *Eljutunk oda,*

hogy a társunk érezze, hogy megértjük őt. Mivel mindig saját magunknál kezdjük: Megvan az az érzésük, hogy a társuk megérti Önöket? Előfordul? Az nagy ajándék.

Ha az az érzésünk, hogy a társunk megérti Önöket, akkor mondják meg ezt a társuknak. A feladat nem abban áll, hogy gondoskodjam arról, hogy a társam megértsen engem. Nekem kell megértenem a társamat. Ez fontos.

Van egy fiú, 13 éves és azt mondja: „Az apám megért engem.” Azt mondja: „Apám egy idióta, de megért engem.” Ez jó. „Az apám nem engedelmeskedik mindig nekem, de megért engem.” Ez a célunk. A másikat megérteni. A másinak megadni azt az érzést, hogy megértjük őt.

„Mit csináltok ti, schönstatti családok?” – kérdezik néha tőlünk. „Sokat imádkozunk, természetesen. Mit csinálunk? Megértjük egymást.” Az egyik feleség azt mondja a másinak: „A férjem nem ért meg engem.” Mit mond a másik? „Az én férjem természetesen megért engem, hiszen mi schönstatti család vagyunk.” A végén ezt sok család mondja, és megoldjuk a társadalom egyik problémáját. Létrejön a Krisztus-képünk: Aki megért minket. Máté számára Jézus a Messiás volt. Lukács számára a szegények üdvözítője. Számunkra pedig *az, aki megért engem.* Áldozom, és azt mondom az Úrnak: „Jézus, Te megértesz engem.”

A dolgokhoz való viszonyunkról

A kommunista időszakban, amikor nem lehetett semmit sem kapni, néha az emberek elégedettebbek voltak, mint ma. Talán Önök nem érzik, de én mint idegen, érzem, a magyaroknak ma jobban megy, mint a kommunista időben. Az utcákon már nem látni Trabantot. Sok új házat látni, árukat az üzletekben. De a magyarok nem olyan elégedettek, mint régebben.

Mi történt? Régebben egy tárgy, egy dolog jel volt. A Trabanthoz egy alkatrész érték volt. A Trabant maga is nagy érték volt, sokáig kellett rá várni. Ma egy jobb autót azonnal meg lehet venni, és ezért a szívünknek nem olyan értékes. Régebben kevesebb tárgyunk volt, és ezekre sokszor várnunk kellett. Ezt a keveset szerettük. Fontosak voltak számunkra. Egy tárgyhöz, dologhoz szellemi érték kapcsolódott. Egy másik személyhez kapcsolódó érték volt, pl. aki segített megszerezni. Vagy a munkám értéke volt. Sok éven át vártam a Trabantra. Jelkép értéke volt. Személyesen gazdagabb lettem azáltal a dolog által.

Most másképp van. Nincs szükség a barátomra, hogy hozzájussak valamihez, csak pénz kell hozzá. Nem kell várnom, és nem növekszik a várakozási idő alatt a szeretetem ahhoz a dologhoz. Nincs szükségem időre, csak pénzre. Nem gazdagít személyesen az a dolog. Látok valakit, akinek még több, vagy szebb, vagy nagyobb van belőle. Tudom, hogyha ez a dolog gazdagít, akkor szegényebbé is tesz. Szegényebbé tesz annál, akinek Mercedese van. Sok dolgunk, tárgyunk van, és mégis kevesebb. Több tárgyi értékünk van, mint régen, de ezekhez kevesebb személyes érték fűződik. Ez nagyon fontos. Ebben az összefüggésben használjuk a fogyasztói társadalom kifejezést. A dolgokhoz való viszonyunk megváltozott. Használjuk és eldobjuk őket. Nincs már kapcsolat köztünk és a dolgaink között. Régebben kialakult egy kapcsolat a dolgainkhoz, mert kevés dolog volt a birtokunkban, és várni kellett rájuk. A Trabantra várni kellett, és egy csoda volt, mikor megkaptuk. A dolgokhoz való belső kapcsolatunk megváltozott. Fogyasztóivá váltunk.

Kertem van és benne saláta, meg paprika. És látom, hogy növekszenek. Gondozom és várok. Gyönyörködöm a fejlődésükben. A kertemet süti a Nap, öntözi az eső. A végén pedig az asztalra tehetem a zöldségeket. Vagy elmegyek a piacra, megvásárolom, az asztalra teszem, a maradékot pedig eldobom. Ez valami más, ugye? A dolgokhoz való viszony megváltozott. Nem kell várni. Már nem köt össze bennünket egy másik személlyel. Csak használjuk. Szegényebbé váltunk. Az, aki csak használ, szegényebbé válik. A mi kapcsolatunk a dolgokhoz más, mint a ferenceseké. Az ő eszményük a szegénység. Nincs kapcsolatuk a dolgokhoz. Nincs szükségük semmire, egészen szegények. Nálunk ez másképp van. A legfontosabb a dolgokhoz fűződő kapcsolatunk.

Ezt a ferencesek másként élik meg. Mindenről lemondanak, és akkor számukra minden ajándékká válik. Így éneklí Naphimnuszát Szent Ferenc. A Nap az ő testvére. Szereti a szelet, a felhőket, a földet. Ez csak akkor lehetséges, ha valaki egészen szegény.

Kentenich atya a dolgokhoz való kötődésről beszél. Vannak otthon dolgaim, amikhez kötődöm? Lehet ez egy asztal, egy szék... Mihez kötődöm? Én szeretem ezt az asztalt. Mindig itt van az összefüggéseinkben. Melyek azok a dolgok, amelyeket szeretek, amelyek szólnak hozzám? Amik mesélnek nekem? Az a kép, az a feszület mesél. Az a három személyt ábrázoló faragás, vagy a cserépkályha egy történetet mesél. Vannak dolgok, amelyek értékesek számunkra. A dolgoknak önmagukban van fényük.

Vannak ilyen dolgaink otthon, melyek belülről ragyognak? Ezt a fogyasztói társadalom már nem ismeri. A fogyasztói társadalom a dolgoknak csak a

használati értékeit ismeri. A személyes értékét már nem. Kentenich atya ezt jelképi értéknek nevezi, a dolgok saját magukban rejlő értéke mellett.

Martin Buber filozófus szerint a tárgyi világ két részből áll, a dologi világból és a személyes világból. Azt mondja: „Van a *dolog* és a *te*, ez és a *te*.” Ez a valami, amivel írok, és a *te*, a feleségem. Az egyik világ és a másik világ, és ez a két világ együtt, amelyben az egység fontos. Miben áll a feladatunk? Meglátni a dolgokban a belső gazdagságot, a dolgok belső szépségét látni, és akkor nincs szükségünk sok dologra. Ha egy dolognak jel értéke van, mert pl. a férjemtől kaptam, akkor ebben a tudatban ki tudom pihenni magam. Tíz percen keresztül tudok arra gondolni. Ez egy szellemi érték. Ha csak a dolgoknál időzöm el, és nem nézem a jel értéküket, akkor hamar elegem lesz belőlük, hamar szükségem lesz valami újra. Ha azt az embert, akit szeretek, valamilyen gyengédséggel ajándékozom meg, akkor ez az ajándék két személy egymáshoz kötődésének a jele lesz. Ez nagyon fontos.

A dolgok világában élünk, és az a feladatunk, hogy a személyek világát meghódítsuk. Egy új kultúrát hozunk létre. A schönstattiak boldog emberek, mert kevesebb dologra van szükségük, és többre mennek vele. Csinálnak egy reklámkampányt ezzel a felirattal: „A schönstattiak többre mennek vele!” Akkor lehet a dolgokat jobban élvezni, ha kevesebb van belőlük. Ezért élünk szegényebben. Ez a szellemi érték elvész, ha sok tárgy felett rendelkezünk. Az ember keresi a következőt, és soha nem nyugszik meg. Az valami különleges élvezet, amikor valamit megszerzek. Vannak emberek Németországban, akik egy csomó mindent összevásárolnak, és nem használják. Vannak fiatalok, akik CD-ket vásárolnak, és nem hallgatják meg. Vannak, akik könyveket vesznek, és nem olvassák. Vannak asszonyok, akik ruhákat vásárolnak, de nem hordják. Az élvezetnek ezen a síkján az ember mindig nyugtalan marad, mert magában a megszerzés pillanatában van az élvezet.

Nagy Szent Teréz mindig elsőként ment a nővérek között áldozni, mert főnöknő volt. Egyszer észrevette, hogy irigyli a többi nővért, akik utána járultak a szentáldozáshoz. Elgondolkozott azon, hogy vajon miért. Hamarosan rájött, hogy az Úrral való találkozás pillanatában különlegesen szép és intenzív az élmény, aztán ez az élmény nyugodtabbá válik. Látta a nővéreket, ahogy áldoznak, és irigy lett a találkozás pillanatának első élményére. Ez ugyanaz a történet. Abban a pillanatban, amikor valamit megszerzünk, az különösen szép. Természetesen Nagy Szent Teréz tudta, mit kell csinálnia, hiszen ő egyháztanító.

Nagyon fontos, hogy elkezdjük a dolgainkat szeretni. Az az elv érvényesül, hogy a kevesebb több.

Ez a bicska nekem értékes, mert nagyon sokat átélt velem. Nem szeretnék megválni tőle, mert sok éve az enyém. Sok helyzet jut eszembe, mikor kézbe veszem, és ezzel boldog vagyok. Ha valakinek valamit ajándékoznék, ami nekem egészen fontos – és ez a bicska legalább olyan fontos, mint az autóm –, akkor ezt adnám oda. De nem ajándékozom el.

Vagy itt van ez a kulcstartó. Valakinek nagy nehézségei voltak, nagyon szenvedett. Kértem, hogy adjon egy jelet, adja oda a kulcstartóját. Én pedig fogtam, és neki adtam az enyémet. Ez itt az, amit tőle kaptam. Vigyenek el egy áruháza, ahol sok ilyen bőráru van. Szeretem a bőr dolgokat. Drágák. Mutassanak, amit akarnak, egy nagy bőröndöt vagy egy mappát. Annyit, mint ez a kulcstartó, egyik sem mesél nekem.

Régebben kevés holmink volt, és éppen ezért értékesek voltak számunkra. Most sok holmink van, és ezek nem lesznek csak úgy maguktól értékesek számunkra. A szellemi érték elvész, egész tudatosan kel visszahódítani.

Ez a gyereknevelésben is érvényes. Egy gyereknek legyen mindig valamivel kevesebb játéka, mint amennyit szeretne. Nálunk vannak gyerek-szobák tele játékokkal, és a gyerekek semmiféle belső kapcsolata nincs a játékaikhoz. Egy kislány nem szerethet 15 babát. Egy kisfiú nem szerethet 15 autót. Erre nem képes. Ennyi játékhoz nem lehet személyes kapcsolata.

Egy kicsit a házasságról. Ha nincs igazán kapcsolatom a dolgokhoz, akkor az embereket is úgy használom, mint a dolgokat. Itt van a szexualitás problémája. Úgy használom az emberi testet, mint egy dolgot. Használok, élvezem, és nincs kapcsolatom a személyhez. Ez a probléma a gyerekszobában kezdődik. Ha egy gyerek éveken át csak használja a dolgokat és utána eldobja, akkor később az emberi testet is hasonlóképpen használja, majd eldobja. Ha egy gyereknek kevesebb dolga van, és ahhoz személyesen kötődik, akkor később az emberi testben is fel tudja fedezni a jelkép értéket. Akkor nem *használja* a másik testét a házasságban, hanem *személyes ajándéknak* éli meg. Ezek a dolgok összefüggenek.

Mi a célunk? Az, hogy családjaink új kapcsolatba kerüljenek a dolgaikkal. Ez a társadalmunk számára is fontos. Kevesebb dolgunk van, személyesen kötődünk hozzájuk. Felfedezünk a dolgokban egy szellemi értéket. A dolgoknak jelkép értékük van.

Nem szeretnék egyszer egy listát készíteni? Készítsenek egy listát azokról a dolgokról, amelyek értékesek az Önök számára, és beszéljenek erről!

Az értékek sokaságáról

A keresztény középkorban az értékek szilárdan beépültek az életbe. A falvakban voltak a templomok, és minden kapcsolatban volt a templommal. A házakban vallásos jelek voltak. Kapcsolódtak a templomhoz. Kinn a mezőkön ott voltak a fészületek. A halottak kapcsolatban voltak a templommal és az egyházzal. Ma ez másként van.

Ma az emberek sok értékkel élnek együtt. Az egyik ilyen irányba visz, a másik olyan irányba. És a harmadik megint másfelé. A vágyaink más és más irányba akarnak menni. Nincs egység a személyiségben és a közösségben. Ha ebbe a környezetbe még egy keresztény értéket is beviszünk, akkor ez egy lesz a sok közül. Ez a nehézség. Jézus 5%-ot tesz ki egy keresztény lélekben, aki minden héten elmegy misére és imádkozik. Kijön a templomból, és máris sok más dolog lesz fontos a számára: egy új ruha, egy új autó, egy zenekar, színház, televízió...

Elfogadjuk egymást

Következik az alkalmazás. Schönstatt egy út, és nem egy szép gondolat. Tehát két dolgot csinálunk. Elfogadjuk egymást, mint személyt, és a második, hogy kipihenjük magunkat a Szűzanyánál. Látják, ez egy életforma.

Elfogadom a feleségemet. Kérdezem a férfiakat: Mikor mondtad utoljára a feleségednek, hogy elfogadod? Pl.: „Szép, hogy itt vagy.” „Boldog vagyok, hogy vagy.” „A Jóisten gondolata volt, hogy megalkotott.” „Barátnóm, ha jól látom, még szép vagy.” „Olyan szép veled piheni.” Mikor volt? Ma? Tegnap? Tegnapelőtt? Egy schönstatti családnál ez már elég hosszú idő. Szükségünk van egymás kölcsönös elfogadásának kultúrájára. Egy olyan kultúrára, ami nem válik rutinná. A rutinná válásnak fennáll a veszélye, mert az ismétlés mindig unalmas.

Hogy csináljuk ezt a gyermekeknél, mondjuk amikor megjönnek az iskolából? Jó napot kívánok? Hogyan csináljuk, hogy a megérkezés egy találkozás legyen...? Valakit elfogadni...

Ismerik a McDonald's-ot? Az egész világon mintegy 15 ezer üzletük van. Az a szokásuk, hogy az eladó minden vevőnek 3 másodpercig a szemébe néz. A vevőnek így az az érzése, hogy elfogadják. Ez szokás és gyakorlat. A szemébe nézek – egy, kettő, három –, és ezután kérdezem: „Mit parancsol?” Hogyan köszöntjük egymást? Természetesen mi semmit nem akarunk

eladni. Találkozni akarunk egymással. Egy találkozás időbe kerül. Egy jó gondolattal ajándékozzuk meg a másikat. Elidőzünk nála egy pillanatra. Ez a feladat: kialakítani a találkozás kultúráját és elfogadni egymást.

A neveléshez mondanék egy gondolatot. Hazajön a fiam, és koszos a nadrágja. Azt mondom: „Piszkos a nadrágod!” Ez két közlés. Az első: Piszkos a nadrágod. A második: Valamit rosszul csináltál. (*És talán a harmadik: Te rossz vagy.*) A fiam meghallja mind a hármat. Ha a gyermekemet gyakran bírálom, a végén már csak az utolsót hallja meg: Te rossz vagy.

Hogyan csinálom tehát? Hazajön a fiam koszos nadrágban. Az első üzenetem *mindig*: Elfogadlak olyannak, amilyen vagy, mert Isten is elfogad engem olyannak, amilyen vagyok. Én is piszkos vagyok néha a Jóisten előtt.

Hogy hogyan csinálják, ezt Önöknek kell kitalálniuk. De először mindig az elfogadó üzenetet küldöm. Barátom, nagy baj van, a nadrágod piszkos lett! Mit csináljunk? Tehát a nadrágról *is* beszélek, de először azt a másik üzenetet küldöm.

Nagy problémánk, hogy mindig azokról a dolgokról beszélünk, amelyek nem szépek. Látják ezt a foltot? Nem gondolunk arra, hogy a fal fehér, hanem csak a foltra gondolunk. Nem figyelünk erre a képre, de ha a képet megfaragnám egy kicsit a bicskámmal, azt mindannyian észrevennék. A gyerekeinkkel is így vagyunk. Ezt tesszük a feleségünkkel vagy a férjünkkel is. Ilyen az emberi gondolkodás, és ezt meg kell változtatnunk. Mondjuk ezért gyakran a társunknak: elfogadlak!

A második, hogy kipihenjük magunkat a Szűzanyánál, és a Szűzanya Jézust ajándékozza a szívünkbe. Fontos, hogy ez életformává váljon. „Mit csináltok ti, schönstatti családok?” – kérdezik tőlünk. „Megmondjuk egymásnak, hogy elfogadjuk egymást.” „Mit csináltok ti, schönstatti családok?” „Kipihenjük magunkat a háziszentélyben.”

Van még egy következő pont, amire talán nem gondolnak rögtön, talán nem is mindenkinek fontos. Sokszor érzünk nyugtalanságot a szívünkben a vallásos élettel kapcsolatban olyankor, amikor a Jóisten elrejtőzik. A Jóisten néha elkényeztet bennünket, néha pedig elrejtőzik. És ilyenkor nyugtalan lesz a szívünk. Fontos, hogy megértsük az elrejtőzés okát.

A Jóisten azért rejtőzik el, hogy megtisztuljon a szívünk. Ha mindig elkényeztetne bennünket, csak saját magunkat keresnénk, és Istent is csak azért keresnénk, mert jó Nála lennünk. Persze hogy örülünk, ha elkényeztet, de el is rejtőzhet.

A lelki szárazság időszakában két dolog fontos: Odaajándékozzuk a vágyainkat és azt mondjuk a Jóistennek, megtisztíthatasz. Ez normális. Azok-

nál, akiket a Jóisten meghív, normális, hogy néha egészen száraz a lélek. Ilyenkor kipihenjük magunkat a háziszentélyben. Részt veszünk Krisztus keresztjében. Azt mondhatjuk a Szűzanyának: „A háziszentély most a Golgotám.” Itt is ki lehet pihenni magunkat. Azt mondom az Úrnak: „Érzem, hogy szükséged van rám. Beleegyezem.” És ha nagyon nehéz lesz, akkor azt mondom: „Küldjél szünetet.” Egymással is beszélhetünk így. Ha érezzük, hogy a házastársunk a sötétség, a lelki szárazság időszakát éli, azt mondjuk neki: „Szólj a Jóistennek, hogy szükséged van egy kis szünetre.” És addig mi vállaljuk a lelki szárazságot. Persze ez nem automatikusan működik, de elképzelhetik, milyen szépnek találja a Szűzanya, ha *mindketten* azt mondják: „Helyezd rám a terhet, és hadd legyen jó neki.” Helytállunk egymásért a Jóisten előtt. Minél érettebbek leszünk, minél jobban növekszünk, annál jobban szaporodnak a sötétség időszakai. Lehet, hogy természetes szeretet nem lehetséges köztünk, nem találunk egymásra, és szörnyen egyedül vagyunk. Talán a társunk egészen idegen számunkra, és azt gondolom, hogy nem az igazit vettem feleségül, vagy nem az igazihoz mentem férjhez. Ezen nem szabad csodálkozni. Miért küldi nekünk ezeket a Jóisten? Azért, hogy saját magunknál megoldjuk sok más házaspár problémáját, és növekedjünk a szeretetben. Ezt ki is mondhatjuk, amikor a háziszentélyben vagyunk. Mondhatjuk, hogy olyan a kapcsolatunk, mint amilyen Jézusé volt az Atyával a Golgotán. Jézus azt mondta: „Istenem, miért hagytál el engem?” Azt mondom a szívemben: „Társam, miért hagytál el engem?” Jézus azt mondta a Golgotán: „Atyám, a Te kezedbe ajánlom a lelkemet.” Azt mondom a társamnak: „Veled tartok, akármit is mond a szívem.” Látják, ebben a világban élünk, ez néha nagy szenvedést jelent. De a lélek nyugodtan marad a szenvedésben. Ez lehetséges. Ez isteni nevelés. Kicsit kemény, de ez a feladatunk. Kentenich atya 3 és fél évig volt Dachauban. Utána az egyház 14 évig száműzetésbe küldte Milwaukee-ba. És amikor visszajött, azt mondta: „Az legyen a koporsómon: Szerette az egyházat.”

Vízióra van szükségünk

A múlt évben olvastam egy riportot egy kutatóval, aki azt vizsgálja, hogy milyen irányba halad a fejlődés. Azt mondja, hogy ma jövőképet, víziót árulnak. Az egyházak nagy hibát követnek el, korszerűségi csapdában ülnek. Modernnek akarnak lenni, ezért egészen realiztikusak, miközben csodálatos jövőképeik, vízióik vannak, de ezekről nem beszélnek. Ez pl. egészen tipi-

kus a latin-amerikai egyházban, ahol az egyház szociális kérdésekkel van elfoglalva, a szegényeken akar segíteni, és visszariad attól, hogy a vízióiról beszéljen. Miért? Mert Karl Marx azt mondta, hogy a vallás a nép ópiuma. Ezért az egyház nem akar beszélni a mennyről a szegény embereknek, nem akarja azt mondani, hogy később minden szép lesz, mert fél, hogy ópiumot ad. Ez a helyzet. Közben pedig a Nike, meg a többiek mutatnak egy víziót, egy szép képet a jövőről, és az emberek azt megvásárolják.

Hogyan látjuk a házunkat, az otthonunkat?

Először is gondoljunk az életterünkre, egy szép otthonra, amely felett nyitva az ég. Egy otthonra, amely meleg, és az öröm helye. Képzeltessen el egy hirdetést néhány gyerekkel. A gyerekek játszanak, nevetnek. Egy gyerek az előtérben áll, kenyér van a kezében. A szöveg: „*Boldogok, mert van otthonuk.*” Egész apró betűkkel: „*Természetesen schönstatti családból származnak.*” Valaki boldog, mert otthona van. A magyarok nem a harcosok népe. Jártak egykor nálunk, nyugaton, de nem háborút, hanem otthon akartak. A magyarok történelmében nagyon fontos időszak, amikor ezt a területet birtokba vették. Ez az esemény a honfoglalás. Ez nem hódítást jelent, hanem honfoglalást.

Egy másik hirdetést készítünk. A képen két fiatal egy-egy hátizsákkal az úton, és alatta a szöveg: „*Örülnek. Úton vannak a honfoglalás felé.*” És most jön egy vízió. A mi otthonunk a mennyország képe. Most képzeljenek el egy szép fotót: egy házat kívülről. „*Csak a mennyben szebb.*” Egy ház, ami majdnem mennyország. Nem szeretnék azon elgondolkozni, hogy van-e víziójuk? Hirdetések egész sorát csináljuk: „*Egy élet majdnem a mennyben.*” Egész sorozatot lehet csinálni, és mindig egy boldog családot látni. A fénykép változik, és a majdnem mellé lehet egy kis csillagot tenni és a kép alján a lábjegyzet: „*Mert a gyerek megbukott az iskolában.*” Vagy: „*Mert a nagymama néha látogatóba jön, és mindenkinek az idegeire megy.*” Vagy: „*Mert néha veszekszenek, mert néha különböző véleményen vannak.*” Ilyen még a schönstatti családoknál is előfordul. A mi házunk víziója: boldog ház, a béke háza.

Fontos, hogy legyen egy víziónk. A Nike-reklámmal szemben a mi víziónk reális, mert Krisztus nálunk lakik. Nem szeretnék megpróbálni, hogy leírják a vízióikat? Egy vízió más, mint a realitás. A magyaroknak víziójuk volt, amikor felkerekedtek, ennek beteljesülése volt a honfoglalás. Mi hová indulunk el? Talán egy szent városba, amiről Szent János ír? „Új földet és új eget láttam. Az első ég elmúlt, és a tenger sincs már. Akkor láttam, hogy

az új város, Jeruzsálem, alászállt az égből, az Istentől. Olyan volt, mint a vőlegényének felékesített menyasszony. Akkor hallottam, hogy a trón felől megszólal egy harsány hang: Nézd, ez az Isten hajléka az emberek között. Velük fog lakni. Az Ő népe lesznek és maga az Isten lesz velük. Letöröl a szemükről minden könnyet. Nem lesz többé halál, se gyász, mert a régi világ elmúlik.” (Jel 21,1-4) Ez egy vízió, és János számára ez az egyházban kezdődött. Ez a jelen és a jövő sajátos összekapcsolása. Szent János számára ez a szent város már most jelenlévő, és növekszik egészen az idők végezetéig. Olyan, mint egy csíra, és egy nagy fává fejlődik.

Képzeljük el egyszer, hogy a házaink ennek a városnak a házai, és mi, a Schönstatt-családmozgalom, a jövő városának neveznénk magunkat. Szeretném, ha lenne egy víziónk. A jövő városába tartozik minden ház, amelyik Mária háza. *Mária házaiként békével és örömmel szolgálunk.* Egy ház Mária háza, ha van háziszentélye.

Hogyan látjuk saját magunkat?

Nem láthatjuk magunkat elég nagyra. Képzeljük el, mit jelent, hogy Jézus Krisztus, az Isten Fia a házunkban lakik. Betlehemben egy istállóban született, és nem volt fontos számára, hogy a szamár milyen okos. Mégis az egész világ a betlehemi istállóról beszél. Ott volt egy ökör és egy szamár. Ezekről Izajás próféta jövendöl (Iz 1,3), az evangéliumban nem szerepelnek. De a pásztorokról szó van, ők ott voltak. Nálunk otthon ott a Szűzanya a háziszentélyben, és ott van Jézus, a király. Izajás próféta miatt pedig egy ökör és egy szamár is. Ez a szent család. Vízióra van szükségünk. Mi a házunk neve? Betlehem? Názáret? Istálló? Látják, vízióra van szükségünk. Az istállóban szalma is volt, elég szalma. Telefonon beszél két schönstatti család felesége: „*Hát, hogy vagy?*” „*Elég szalma van az istállóban.*” A másik feleli: „*Hála Isten. A szalma nélkül fázna a gyerek.*” Az ökör, a szamár fontosak, és az egyszerű pásztorok is. Mi is fontosak vagyunk. Nem annak ellenére, hogy szegények vagyunk, hanem mert szegények vagyunk. Milyen a mi víziónk? Érzik, hogy ez így felszabadító? Egy vízió szabadabbá tesz bennünket. Hányan szenvednek közülünk a szegénységüktől? Nézzük a társadalmat, magunkról majd később beszélünk.

A társadalomban mindenki jelentős akar lenni. Van egy autóm, de milyen kocsis? Egészen kicsi. Jó kis öreg Trabant. Mindenki jelentős szeretne lenni. Ma a társadalomban nem akkor jelentős valaki, ha erős személyiség, hanem ha van valamije. Hogy van ez nálunk? Nagyon sok jelentős ember van. Mi van azokkal, akik nem jelentősek? Itt van a probléma, hogy összehasonlítjuk

magunkat. Nem azért vagyunk jelentősek, mert ilyenek vagy olyanok vagyunk. Kálmán és Alice nem azért jelentősek, mert könyveket írnak, hanem mert nagyszívű emberek. Ez nagyon érdekes volt Kentenich atyánál. Számára a gazdagság és az intelligencia nem volt fontos. Furcsa volt számára, ha valaki fontoskodott az intelligenciájával, mert ő általában többet tudott. De bensőleg nagyon megérintette, ha valakinek nagy szíve volt. Talán ez a mi víziónk. Talán olyan közösség vagyunk, ahol a szív minden másnál többet számít. Ez egy vízió a közösségünkéről. Mit válaszolunk, ha azt kérdezik tőlünk, milyenek vagyunk, milyen a Schönstatt-családmozgalom? Talán azt válaszoljuk: „A Schönstatt-családmozgalom szív és közösség, szeretünk együtt lenni.” Valaki azt kérdezi: „Azt hallottam, hogy vannak családnapok.” „Igen, vannak és szeretünk családnapokra menni.” „Hallottam valamit Máriáról.” „Mária nagyon fontos nekünk, szeretjük Öt, és Ő is szeret minket.”

Milyen a víziónk? Milyen képet festünk, amikor a Családmozgalomról beszélünk? Vagy azt mondjuk: „Ez nem nehéz. Mi vagyunk a jövő. Vannak mások is, de mi vagyunk a jövő.” Kik vagyunk? Mi vagyunk a jövő világ. Milyen képünk van saját magunkról? Nem szeretnének erről beszélni? Amikor Jézus a házukban lakik, nem lehet túl nagyot mondani. Talán beszélhetünk szerényen, de akkor nem látjuk annak a nagy valóságát, amik vagyunk. Látják, ezért nyugtalanok ma az emberek, idegesek, mert nincs víziójuk. Szívesen nevezzük ezt eszménynek is. De egy eszményt lehet reálsan, helytelenül nézni. Azt mondjuk: „Egy nagy cél, és mi apró lépésekkel megyünk a cél felé.” Így mondjuk sokszor. Ez helytelen. Egy vízió valami más. Egy vízió mindig elérhetetlen, és mindig jelenlévő.

Azt mondom, hogy Budapestre akarok menni, és egy új autót vásárolni. Ha van elég pénzem, ez nem egy eszmény, hanem egy terv, és ezt a tervet meg tudom valósítani. Ez a különbség. Egy eszmény, egy vízió az nem terv. Egy eszményt vagy víziót nem lehet kis lépésekben elérni. Egy vízió már most egészen élő. A mennyből alászálló város víziójára János azt mondja, mi vagyunk ez a város, és ugyanakkor majd lesz ez a város az idők végezetekor.

Hogy hívják az Önök vendéglőjét? Parasztszárd. Miért vízió ez? Mert ma a természetről álmodnak az emberek, egészségesen akarnak táplálkozni. Gondot okoz számukra a környezet. A modern világ teljesen elgépiesedett, bebetonozódott, gépek és komputerek találhatók mindenütt. Van egy vágyakozás az olyan élet után, ami olyan, mint a paraszté. Az emberek ott nyaralnak a kempingben, a természetben. Mit szólnának ahhoz, ha az étterem neve Kis Hilton lenne?

Nem tudom, világos-e Önök számára, hogy mit akartam megértetni? A schönstatti pedagógiánk egy eszmény-pedagógia. Ezt ismerik a reklámparban, de nem tudnak róla az Egyházban. Víziókkal élünk. Az első ember akarok lenni, aki a lábát egy új bolygóra teszi. Olyan család akarok lenni, mint a schönstatti családok, hasonló az elsőkhöz, akik idejöttek e hazába, a szeretet országába, egy új életérzés országába. Ennek az életérzésnek tudunk nevet adni. Ez a név a béke. Van egy házunk, amit Mária házának nevezünk. És van hozzá egy utunk, ez a szolgálati út. Egészen egyszerű: Minden embernek szolgálni, mint Jézus. Egy világot jártam meg most Önökkel, nagy célokkal, víziókkal, álmokkal, eszményképekkel. Szép lenne, ha ebben az évben lenne egy víziónk. Szép lenne, ha nevet adnának minden háznak. A japán csoda itt is lehetséges!

Önöknek velem szemben megvan a szabadságuk, mert ismerjük egymást. Éppen most, amikor ezt az előadást tartottam, némelyek azt gondolták: „Hát ez érdekes, nem biztos, hogy nekünk van víziónk, de azért jó schönstattiak vagyunk. És most kell egy vízió. Hogyan csináljuk? Mit beszél ez a Tilmann atya? Beszél a schönstatti eszmény-pedagógiáról és a reklámról. Mindenki tudja, hogy megcsinálhatjuk, hogy nem hallunk meg valamit és mást választunk ki. Ha ez Tilmann atyának fontos, később majd megint tart egy előadást, ha meg nem, nem baj.” Ezt megtehetik, mert ismerjük egymást. Mindenki tudja, olyan sokszor mondta már Tilmann atya, hogy valamit kiválasztunk és valamit elhagyunk.

A mai Magyarország szellemi helyzete

Most szabad nép vagyunk. Évszázadokon keresztül mások uralkodtak rajtunk. Megtanultunk idegen uralom alatt élni. Éltünk a törökök, a Habsburgok, a kommunisták uralma alatt. A szabadságunkat mindig sikeresen megvédtük. Hogy lehet ezt a kettőt összeegyeztetni egymással? Éppen most mondtuk, hogy egy uralom alatt éltünk, és most meg azt, hogy a szabadságunkat sikeresen megvédtük. Milyen szabadság volt ez? A szív szabadsága, az emberi szeretet szabadsága. Hagytuk az urainkat, hogy azt tegyék, amit akarnak, s megtaláltuk egymást. Az emberek személyes összeköttetése által létrejött egy szellemi térség. Ez a miénk volt. Ebben a térségben szabadon kibontakozhattunk. Alapjában véve ez egész egyszerű. Az emberek szeretik egymást és mindenki ki van zárva, aki ebben nem vesz részt. Osztogathatnak parancsokat, ami az egész államra vonatkozik, de a szívet nem érik el. Bizo-

nyos értelemben a magyarok egy tiszteletlen nép. A szív hangjának engedelmeskednek. Egymás között kicserélik a gondolataikat. Létrejön a kölcsönös gondolatcsere kultúrája, egy egész saját világ, amelynek az eszköze a nyelv. A törökök nem beszéltek magyarul, a Habsburgok sem. Mind a ketten kívül voltak. Nekünk megvolt a saját világunk. A kommunisták sem beszéltek magyarul, akkor sem, ha a magyar nyelvnek birtokában voltak. Nem tartoztak a szellemi gondolatcsere térségébe. A kommunisták azt akarták, hogy megtanuljunk oroszul. Ezt egyszerűen megtagadtuk. Az oroszot tanították az iskolában, nekünk jó jegyeink voltak, mert a magyarok nagyon jó nyelvérzékkel bíró emberek. De a szívünk tiltakozott, megtagadta az orosz nyelv tanulását. Magam gyakran megéltem ezt, amikor még egyáltalán nem tudtam magyarul. Megpróbáltam néha a magyarokkal oroszul beszélni. Olyan magyarok voltak, akik több éven át tanultak oroszul, és szerették volna megértetni magukat velem. De nem tudtak oroszul beszélni. A szívük megtagadta, hogy az elnyomók nyelvét beszéljék. Sajátos jelenséggel állunk szemben. Egy nép, amelyik szabadságban él, annak ellenére, hogy elnyomás alatt él. A nyelvnek egy kultúráját fejleszti ki, a megértés, a szellemi egység, a lelki összetartozás kultúráját, amiből nem részesülnek az uralmon lévők. Ezért volt jó soruk a magyaroknak lelki-szellemi értelemben.

Azontúl a magyarok kifejlesztették annak a művészetét, hogy örömet és szenvedést hordozzanak, és éljenek meg. Sok éneknél megfigyelhető, hogy majdnem féktelenül vidám hangon kezdődik, és gyakran ugyanabban az énekben mélabúra vált. A szomorúság nem az öröm hiánya, hanem egy mély lelki megtapasztalás kifejezője, mely az emberi nyomorúságot komolyan veszi. A mai mélylélektan nagy problémája ez. A mélylélektan szeretné kiküszöbölni a szomorúságot. A magyarok egy másik utat jártak. Meghitt viszonyba léptek az emberi gyöngeséggel, nyomorúsággal. Egy igazi magyar mindig egy kicsit szomorú. Ez nagyon szép, mert igaz. Nyugaton másképp néz ki. Ott menekülnek a szomorúság elől. A magyarok nem menekülnek, hanem szomorú dalokat énekelnek. Ez a szomorúság az ember örök honvágyának jele. Az embereknek honvágyuk van a Paradicsomon kívül Isten után. Szeretnének visszatérni. Szomorúak, mert még nincsenek otthon. Néha felfedezik Isten közelségét egy másik emberben, egy közösségben. Létezik egy fény, ami a feltámadásból jön. Ez az öröm. A magyar lélek nagy világát egy diktátor nem érheti el. Jöhetnek és mehetnek, de mi maradunk olyanok, amilyenek vagyunk. Mindig annyi forradalmat csinálunk, hogy a szabadság kis térsége birtokunkban legyen. Ezt megtettük a Habsburgokkal is. Aztán megtettük a kommunistákkal. Nagyobb gazdasági szabadságunk volt, mint

a többi kommunista államnak. Nálunk néhány magáncéget, amelynek kevesebb, mint 20 alkalmazottja volt, hivatalosan engedélyezték. Itt értjük meg ennek a szabadságnak a titkát. A magyarok szabadsága egy lelki egymással, egymásban, egymásért élesben bontakozik ki. Segítettünk egymásnak. Voltak kicsi vállalkozások, és gazdaságilag jobb sorunk volt, mint a többi kommunista államban.

Most egészen új helyzetben vagyunk. Szabadok vagyunk. Nincsenek uralkodóink, és úgy néz ki, mintha gyámoltalanok lennénk. De ezt a helyzetet mélyen át kell gondolnunk, mert új urak jöttek, és még nem ismertük fel őket. Hatalmasabbak, mint a törökök, a Habsburgok és a kommunisták. Lenyúlunk egészen mélyre a magyar lélekben. Ez a pillanatnyi helyzetünk.

Közvetlenül a kommunista uralom után néhány fiatallal találkoztam. Azt mondtam nekik, hogy a szabadságotok idejének vége, elkezdődik a szolgaság ideje. Mindnyájan elcsodálkoztak. Mondtam nekik egy példát. „Ismerik, ugye, mindnyájan a pulóveren levő kis krokodilt?” Igen, ismerték. „Ki szeretne ilyen pulóvert?” Mindegyik akart. Kérdeztem: „Miért?” Nem tudták. Megmagyaráztam nekik. „Azért akarnak ilyen krokodilos pulóvert, mert valahol van néhány hatalmas férfi, és ezek azt akarják, hogy a fiatalok akarjanak ilyen pulóvert. Sikerült nekik.”

A kommunisták propagandája rossz, egyszerűen ostoba volt, azért nem volt sikere. De ma már másképp van, és észre lehet venni a sikert. Most nem a pulóverről van szó, hanem egy életmódról. Arról, hogy hogyan öltözködünk. Hogyan töltsse el valaki a szabadidejét. Arról van szó, hogy hogyan gondolkozzunk az élet lényeges kérdéseiről. Ezeknek a folyamatoknak mindegyikében bekövetkezik a belenyúlás az emberi lélekbe. Az ember olyan dolgokat akar, amiket tulajdonképpen nem is akar. Olyan dolgokat tesz, amit a mélységeiből kiindulva nem is akart tenni. Karl Marx az elidegenedés fogalmát hozta létre. Ha Marx a mai ember elidegenítését átélné, akkor azt mondaná, hogy ez sokkal rosszabb, mint amit ő maga megfigyelt. Gondoljanak bele egyszer abba, hogy otthon ott a televízió, és mit jelent. Gondolják el, hogy nagyon sok magyar naponta 2-4 órán át ilyen prédikációt hallgat. Prédikációnak nevezem, mert egy üzenetet közvetítenek, ami azt közli az emberekkel, hogy így kell gondolkodni. De ezt az üzenetet nagyon jól csinálják. Egyes filmsorozatokban, pl. a Dallasban, embereket mutatnak meghatározott szituációkban, megmutatják, hogy hogyan oldják meg a problémákat, és egész lassan egy azonosulási folyamat következik be. Az áruk világában élünk. A dolgokkal való bánásmód lesz az eredmény. Ebben a kis krokodil még egészen ártalmatlan. Akik ezt a világban diktálják, már

elkezdtek a magyarok felett uralkodni. A magyarok naponta órákon keresztül hallgatnak rájuk, és megengedik, hogy megmondják nekik, mi a jó és mi a rossz. Hogyan szeret az ember, és hogyan nem. Minden eddigi uralom közül ez a mostani a legveszélyesebb.

A magyarok nagyszívű emberek. A magyarok szíve és a veszély között, amivel ma szembesülnek, nincs pajzs. Ezek az új urak oda nyomulnak be, ami korábban a magyarok szabadságának térsége volt. Az új urak alakítják a nyelvet. Azaz a fiatal magyarok, akik ilyen sorozatokat befogadnak, a gondolkodásukban bizonyos mintát hoznak létre, azonosulások jönnek létre. Az új urak az egész embert akarják. A McDonald's nem csak egy vendéglő, hanem egy életforma, egy életprogram. A fiatalok, akik ott találkoznak, egy bizonyos életstílust valószínűsít meg. Ez a Lacoste pulóvermárkára is érvényes, vagy a Brossra. Egy életstílusról van szó. Ez érvényes a szappanra, a parfümre, a borotválkozás utáni arcszeszre. Egy életformáról van szó. Mindez olyan emberek számára, akik a szívéből élnek, nagyon veszélyes. Számunkra veszélyesebb, mint az osztrákok számára.

Az osztrákok flegmatikusak. Sok olyan szavuk van, ami azt mondja: Ez nem olyan fontos. Ha valaki egy osztráknak nagyon keményen mond valamit, akkor valami olyan megjegyzést tesz, ami az egészet relatívvá teszi. Sok ilyen vicc van. Német és osztrák katonák egy csoportja egymás közelében állomásozik. A német tiszt azt mondja az osztrák tisztnek: „A helyzet komoly, de nem reménytelen.” Az osztrák mondja: „Á, nem. A helyzet reménytelen, de nem komoly.” Érzik, ha egy ilyen osztrák Dallast néz, azt mondja: „Nem komoly.” Egy ilyen megjegyzés erőt ad, és távol tartja a befolyásolást. Egy magyar ezt nem tudja, a magyart szíven találja. A magyart ez a darab elviszi saját magától, és ez erőbe kerül. Erőbe kerül, ha egy gazdaságot akarnak felépíteni. Erőbe kerül, ha egy nagy kulturális teljesítményt akarunk létrehozni. Ennyi a szituációról. Nem gondoltam volna, hogy ez ilyen erősen előjön.

Mi a teendőnk? *A szabadság térségeit hozzuk létre!* Olyan térségeket hozunk létre, ahol nem tudnak manipulálni, mert szeretjük egymást. A családunk Magyarország jövője. Egy olyan térségről van szó, ahol az emberek kapcsolatban vannak egymással, amit az emberek saját maguk hatnak át lélekkel, ahol egy saját nyelvet beszélnek. Gyakorlati feladatunk: alakítsuk otthon az életünket. Létezik egy saját nyelvük? Hogy szólítják a feleségüket? „Édesem, szépségem, királynőm...” Van saját nyelvük, amivel egymásra várnak?

A modern embereknek mindig van *szabadidejük*. *Saját maguk alakítják ezt*, vagy hagyják, hogy valami vagy valaki más alakítsa? Ez a magyarok

számára túlélési kérdés. Kevesebbet televíziózunk, és amit nézünk, azt beszéljük meg! Olyan hosszan beszéljünk róla, amíg a saját világunkká válik, vagy amíg ki nem dobjuk az egészet. Ez munka, barátaim! Ez lehet csupa vallásos film, de természetesen nem mind az. Nem arról van szó, hogy erkölcsileg jó vagy rossz egy film. Persze, egy erkölcsileg rossz film az rossz, de a mi problémánk az valami más. Idegen emberek alakítják a gondolkodásunkat. Megnézzük a filmet és utána már nem vagyunk saját magunk. Idegenek vagyunk magunknak. A képeket átvisszük a kapcsolatunk rendszerébe. Úgy beszélünk a társunkkal, mint ahogy a filmben lévő hős beszél a társával. Úgy akarunk öltözködni, mint a film hősei. Úgy élünk, mint egy egészen nagy gép apró kis kerekei. Tömegemberek vagyunk, és ezt nem tudja a magyar elviselni. Ezért a saját világunkat építjük. Ezt egy család egyedül nem tudja, túl kicsi hozzá. Ezért van a családoknak vonzáskörzete, és most az apostolkodásról van szó. Ott vannak a barátaink, és velük arról beszélgetünk, ami nekünk fontos. Velük mély, személyes kapcsolatot ápolunk. Részt veszünk a gondjaikban, beszélünk egymással telefonon. Velük együtt egy kis céget képezünk. Mit termelünk? *Saját lelki légkört*. Minden schönstatti család egy céget alapít.

Egy nagy családot alkotunk. A házunk egy nagy baráti kör otthona lesz. Figyeljék meg, itt hogyan növekedett a Schönstatt-mozgalom. Nem programmal kezdődött, hanem mindig barátsággal, kirándulással, közös farsanggal stb. Az egyik család meghívta a másikat. Nem csak mi adunk valamit a barátainknak, hanem nekünk is szükségünk van rájuk, hogy velük együtt egy szellemi térséget tudjunk kialakítani, mint hajdan a török időkben. Ez az a program, amit az egyháznak szívesen ajándékoznánk. Az egyház kis köröket képez. A keresztények házai az emberiség kis központjai lesznek. Ezekben a házakban újra létezik öröm és szomorúság. Ott vannak az énekek és az ünnepek, van közös szabadság, kirándulás. Élő sejteket képezünk. Ezek a sejtek egymással kapcsolatban vannak, hálót alkotnak.

Az éves munkánk középpontjában a Szűzanya háza áll. Mit csinál a Szűzanya, ha odajön a házba? Egy kérdéssel jön, és azt mondja: „Ajándékozz nekem valamit!” Megkérdezzük: „Mit ajándékozzunk?” „Azt, amit minden schönstatti szentélyben kérek.” „Mi lenne az?” „Azt szeretném, ha a szeretet tetteit ajándékoznátok nekem!” A Szűzanyának ajándékozzuk a szeretet cselekedeteit. Odafordulunk egy másik emberhez, örülünk neki, beszélünk vele. Érdekel bennünket, ami foglalkoztatja. Részt veszünk a szomorúságában. Felkínáljuk neki a barátságunkat. Egy baráti kört képezünk. Ezt ajándékozzuk a Szűzanyának. Mit akar tőlünk a Szűzanya? Hogy Krisztushoz ha-

sonlóvá váljunk. Ha fivéreinket, nővéreinket szeretjük, Krisztushoz leszünk hasonlóvá. Ez különösen ott érvényesül, azoknál az embereknél, ahol nehéz szeretni. A megfeszített Úrhoz leszünk hasonlóvá. Ha valaki áldozatot hoz, a megfeszített Úrhoz lesz hasonlóvá. Ez a mi utunk: Krisztushoz hasonlóvá válni, és a Szűzanyának örömet szerezni. Ez egy csodaszép gondolat. A magyarok vagy hasonlóvá válnak Krisztushoz, vagy tönkremennek. Vagy visszaszorítanak minden személyes érdeket, és a szeretet nagy hálóját építik, vagy a tömegtársadalom urai a szolgálatukba vonják őket.

Egy érett emberhez más is hozzátartozik. Az emberi természet csak akkor nyugszik meg, ha Istent szereti. Ezért mondja a háziszentélyben a Szűzanya, hogy ajándékozzuk neki a Jóisten iránti szeretetünket! Ajándékozzunk neki jó imaéletet! Így *imádkozunk* egymásért, reggel, délben, este. Így elidőzünk egymással, mint házastársak, a szeretetben. Krisztus a házasság szentségében köztünk van. Szeretjük egymást, és Krisztus nálunk van. Hordozza a szeretetünket. Egy harmadik dolgot ajándékozzunk a Szűzanyának. Nagy szavakat mondok, aztán egész gyakorlatiasan is. Neki ajándékozzuk az új emberi kultúra kidolgozását. A Szűzanya azt mondja a nőnek: „Ajándékozd nekem a munkádat!” Most különösen szépre készítem a lakást. A Szűzanya azt mondja a férjnek: „Ajándékozd nekem a munkádat!” Ez a férfi jobban végzi a munkáját. Örömet akar szerezni a Szűzanyának, ezért jól dolgozik. Újra azt mondhatjuk, hogy Krisztus él benne, Ő dolgozik általa. Ha valaki hagyja magában Krisztust dolgozni, akkor a lakás különösen szép lesz, és hivatásában jó munkát végez. Krisztus nem végez rossz munkát. Ő az örök Atya nagy teremő szava. Általa, aki a szívünkben lakik, szeretné Isten a teremő művét folytatni. Ezért lesz az új Magyarország egy olyan ország, amelyik a kis életsejtekben kezdődik, és sikeres Magyarország lesz. Közöttünk ketten vannak, akiknek vendéglőjük van és háziszentélyük. A Szűzanya azt mondja nekik: „Ajándékozzátok nekem a munkátokat! Krisztus akar bennetek és általatok dolgozni.” Ezért ez a vendéglő egy különösen tiszta vendéglő, az étel különösen ízletes, a pincér különösen barátságos, és az emberek otthon érzik magukat. Úgy gondolom, hogy a forgalom állandóan növekszik. Egy kép áll előttünk. Egy új Magyarország, amely a sejtekben kezdődik. A szeretet sejteiben, a barátság sejteiben. Egy Magyarország, ami a házakban kezdődik. Itt van a házasság szentségének különleges jelentősége. Erről majd később beszélünk. Ezek a sejtek egymással összeköttetésben vannak, egy hálót alkotnak.

Végezetül hadd vessek egy pillantást a nagy nemzetközi gazdaságra! Itt is ugyanabba az irányba megy a fejlődés. Rájöttek arra, hogy a nagy cégek

bénítják az embereket. Ezért képeznek a nagy cégek kisebb, önálló sejteket. Az irányítás modellje már nem a központi irányítás. Minden kis sejt úgy dolgozik, mint egy önálló kis cég. Ezek a cégen belül versenyeznek egymással és összeköttetésben állnak. A központi irányítás modelljét felcserélik egy hálózatra. Sok nagy cég összezsugorodik. Pl. Ausztriában van egy építőipari vállalat, és van egy számítógépes osztálya. Feloszlatták ezt a részleget. Kapcsolata van egy másik céggel, és ott csináltatja meg a munkát. A kis vállalatok száma növekszik, és a nagyobbak kisebbekké válnak. Az emberek megérezték, hogy egy központi irányítás alatt tönkremennek. Amit Önöknek mint magyar utat leírtam, az a mai ipari világban modern, és a legújabb útnak számít. A kicsi, önálló sejtek együttműködnek. Gyakorlatilag egy baráti kört alakítunk, ez a feladatunk. Ha a schönstatti családok összejönnek, nemcsak a szellemi életről beszélnek, hanem a barátaik életéről is. Az apostolkodás így néz ki: Sok-sok kör, és középen mindig egy háziszentély, és egy család, amelyik a barátainak ajándékozza minden idejét és erejét. Egy ilyen házból élet sugárzik, ezt nevezzük Mária-háznak. Mária házaiként békével és örömmel szolgálni.

Az új uralkodók ténylegesen uralkodnak, mégpedig a tömeg szelleme által. Itt nincs szabadság, erős véleménydiktatúra van. Nálunk, Németországban, van néhány olyan iskolai osztály, amelyikben minden fiatal valamilyen márkás pulóvert hord, és ebből senki sem tud kitörni. Ezt senki nem írja elő, de mindenki ezt csinálja. Vannak egészen meghatározott magatartási módok a társsal való viszonyban. Vannak olyan csoportok, közösségek, cégek, miliók, ahol mindent lehet képviselni. Ott lehet azt mondani, hogy valakinek három feleségre van szüksége, vagy ötre, hétre. De azt nem lehet mondani, hogy az egy feleséggel kötött házasság az felbonthatatlan. Sok más dologban is így van. Vannak olyan miliók, ahol bármely nagy ember híve lehet valaki. Lehet Buddháé, Karl Marxé, Mao Ce Tungé, de nem lehet II. János Pálé. Egy egészen egyértelmű diktatúra van, és ez erős. Senki sem mer másképpen gondolkozni. Vannak olyan miliók, ahol mindenféle szokást lehet képviselni. Lehet azt mondani, hogy minden héten egyszer más asszonyra van szükségem, vagy minden második nap futnom kell. Vagy azt lehet mondani, hogy egyetlen KRESZ szabályhoz sem tartom magam. Olyan milió, amelyik teljesen liberális, ahol mindent szabad, de azt nem lehet mondani, hogy én azt gondolom, hogy egyszerűen becsületesnek kell lenni, még az adóval kapcsolatban is.

Tanulmányoznunk kell a tömeg törvényszerűségeit. Mik a nagy zsarnok előírásai? Ez a tulajdonképpeni probléma. Pl. a fogalmazásszabályozás helyes

útja. Ez nem a dologban rejlő probléma. Nem a szexualitás helyes használatának a problémája. Nagyon kevés ember tudja, hogy ez a tömeg szellemi irányításának a problémája. A természetes fogamzásszabályozás ugyanolyan biztonságos, mint a tabletták, és olcsóbb. Ez a probléma. A tabletták nagy hatalom, évente 800 milliárd forintos üzlet. Ez uralkodik. Hogy hogyan kell gondolkodnunk a természetes fogamzásszabályozásról, ezt a diktátor döntötte el. Gyakran beszélek az emberekkel, és megkérdezem, mit tudnak a természetes születésszabályozásról. Azt mondják, hogy pontosan semmit sem tudnak. Igen, mondom, két dolgot tudnak, hogy nem biztos és hogy nagyon nehéz csinálni. Igen, ezt tudjuk. Honnan? Azt nem tudjuk. Ez egy marketingstratégia. A tabletták hatalom. Mindenki tudja, hogy nem biztos és nehéz csinálni. Néhány millió minden gondolatot be tud ültetni ebben a világban. Nagyon hatalmas uralkodóval van dolgunk. Hozzá képest a törökök, a Habsburgok és a kommunisták árva gyerekek voltak. Ez a szellem, ami a tömeget irányítja, az irányítja a legmélyebb gondolkodást. Ez az ember tulajdonképpeni problémája. Nyilvánvaló, hogy a magyar ember olyan, akinek a szíve legbenső részére szüksége van. Ha a szívének a közepét nem birtokolja, akkor gyenge lesz. Ezért olyan fontos a magyarok számára, hogy önmaguk legyenek.

A tömeg felkínál valamit. Ez egy bizonyos otthonosság, elrejtettség érzését nyújtja. Aki igazodik a többiekhez, az otthon lehet a többieknél. Ez szép érzés. Mi egy lélek vagyunk. Ez a tömeg ajándéka. Mi elfogadunk téged, ha saját magadat feladod.

Berlinben történt, egy 10 éves fiú nem akart már vasárnap a szentmisére menni. Talán egy egyházi személy azt mondaná, hogy a szentmisét szépen kellene alakítani, úgy, ahogy ez egy modern liturgiához illik. De ez nem a liturgia problémája volt. Beszéltem az anyával, az anya pedig a fiúval. Egy idő után elmondta a fiú az édesanyjának, hogy miért nem megy misére. Az osztálytársai kinevetik. Barátaim, ez az új zsarnokság. A kisfiú nem akart a szentmisére menni. Ez nem a liturgia, hanem a tömeg diktatúrájának a problémája. Ezért alapították Schönstattot.

Belső szabadságban élni másokkal együtt

Hogyan él egy magyar szabadon?

Szabadon él másokkal együtt, olyanokkal, akik a tömegre kiöltik a nyelvüket. Egy kicsit tréfásan mondom, gyakorolni kell ezt a jelet, és lazán csinálni mindenütt: a cégnél, az áruházban stb. A tömeg állandóan kormányoz. Ha egy illatszerboltban valaki szappant akar vásárolni, az előadónő megkérdezi: „Hogy? Ön még szappannal mosakodik?” Remélem, kedves asszonyok, hogy Önök nem mindannyian szappannal mosakszanak, hanem arc-tejjel. Remélem. Vagy egy kulturálatlan országban vagyok? Ezt gyakorolni kell, észrevenni, hogy hol támad engem a tömeg. Hogy reagálok, és hozzá kell szoktatnunk magunkat ahhoz, hogy sportból mindig ellenfelek vagyunk. Mindig olyasmit kell csinálni, amire a tömeg nem számít. Ez fontos. Az alkalmazkodás halálos.

Ezt egyedül nem lehet csinálni. Ezt egyedül nem bírja ki senki. Emberek körére van szükség, akik ugyanezt csinálják, akik kapcsolatban vannak egymással szeretetben, és a tömeggel szemben állnak. „Hogyan? Micsoda? Nem látta a Dallast?” „Önök azok közé tartoznak, akik nézik a Dallast?” Látják, ilyen dolgokról kell beszélnünk egymással. Amikor a kereszténységet Magyarországon eltemetik, akkor a sír nem a bűn, hanem a tömegemberség. Az új urak nem tudnak önálló embereket használni. Ezért képezzünk egy baráti kört, amelynek sajátos klímája van, ahogy a magyarok mindig is tették. Egy kör, ahol szeretetben kapcsolatban vannak egymással, ahol mindenki azt csinál, amit akar, és az egyik a másikat szereti, az új urakra, diktátorokra pedig kinyújtja a nyelvét.

Látják, ezt a püspököknek és egyszer az egész népnek meg kell írniuk. Olyan köröket képezzünk, ahol valamit közösen átélünk. A Szentlélek működik. Gondoljanak a karizmatikus mozgalom imaköreire. Ezek nem csak imakörök, hanem az új urak és az uralkodó tömeg vonatkozásában olyanok, mint egy-egy forradalmi csoport. Ez ők nem is tudják. A Szentlélek tudja. Ez elég. Olyanok, akik szeretik és elfogadják egymást, nem csak Istenről beszélnek egymással, hanem mindenről, ami az életet mozgatja. Olyanok, akik egymással énekelnek, és ha valaki ünnepel, meghívja a többieket. Talán kirándulnak, telefonálnak egymásnak, ha valami szépet átélnek... Ezt nevezzük baráti körnek. Ez ellenállóvá tesz a tömeggel szemben, mert mindenki egyedi, egyszeri. A többiek között az egyéniségével, eredetiségével érvényesül. Egy plébániai kórusban, egy Biblia-körben, és mindenütt, ahol együtt

van egy csoport, és valamilyen módon együtt élnek, ott ellenállóvá válunk a tömeggel szemben. Ez az egyház jövője.

Ha valaki nem él egy ilyen nagy családban, mindig veszélynek van kitéve. Itt a mi apostoli feladatunk, marketingstratégiánk. Baráti köröket hozunk létre. Nem rendezünk nagyszabású rendezvényeket ötezer emberrel, különben kicseréljük az egyik tömeget egy másikkal. Természetesen az is jó, ha jön a Szentatya és egymillióan kiabálják: „Alleluja”, de ez nem segít, és a Szentatya ezt nagyon jól tudja. Egyszer jó, erősítő, de nem segít. Ami segít, az egy baráti kör, egy új otthon. Egy anya, egy apa, és egy nagy család. Mekkora legyen ez a baráti kör? Nehéz ezt megmondani. Talán húszan. Meg kell gondolnunk. Meghívjuk a barátainkat és borozgatunk vagy sörözünk, kávézunk. Kirándulunk vagy farsangot rendezünk, imádkozunk, énekelünk, adventot, születésnapot ünnepelek, telefonálunk stb. Odaadjuk az Oázist és a Kilencedet, beszélünk róla.

A bűnösség értelme: a mennyei Atyához való hazatérés

Ma van a harmadik nap, ne felejtsek el, hogy ma válságban vannak, fáradtak, rosszkedvűek, és a munka nem okoz örömet. De ez nem zavar bennünket.

Van egy folyamat, amellyel minden családnapon foglalkoznunk kell. Ez pedig a bűnösség. Mi, emberek, bűnösökké válunk. Ez azzal függ össze, hogy van lelkiismeretünk. Megvan a képességünk, hogy figyeljük a saját magatartásunkat, és megítéljük, hogy a magatartásunk helyes vagy helytelen.

Meg kell valami nagyon fontosat különböztetnünk. Van egy lelkiismeret, ami a dologra magára irányul, és van egy lelkiismeret, ami az etoszra, a magatartás, erkölcs helyességére vagy helytelenségére irányul. Itt egy különbség van. Ha valamit rosszul csinállok, lefordítok egy szöveget és hibázom, akkor azt mondja a tudományos lelkiismeretem, hogy helytelen. Ki kell javítanom. De nem érzem magam bűnösnek. Ha kibontok egy kazettát, és nem sikerül mindjárt, a svájci bicska ellenére sem, akkor nem vagyok nagyon boldog. Jobban érzem magam, ha gyorsan megy, de nem érzem magam bűnösnek. Ebből lehet hobbit csinálni, és órákon keresztül kazettát kibontani. Az egyik legóval játszik, a másik hőembert épít, a harmadik pedig kazettákat bontogat. Miért ne? Ha egy egész közösség vár, és az előadás megszakad,

mert nem tudom kibontani a kazettát, akkor még valami további jön hozzá. Az a benyomásom, hogy mindenki elítél. Ez nem kell, hogy zavarjon, de az erkölcsi lelkiismeretem felfogja ezt a hozzáállást, és az is elítél. Most hibásnak, bűnösnek érzem magam.

Egy mély kedélyvilággal megáldott ember számára nagyon fontos, hogy észlelje a hibásságát. Ha nem ismerjük fel a bűnösségünket, akkor a bűnösség élményei a tudat alatt maradnak és elégedetlenné tesznek bennünket. Megfigyeljük ennek a bűnösségnek a következményeit. Egyrészt elégedetlenné vagyunk, másrészt nyugtalanok, idegesek és elveszítjük a bátorságunkat. A bűnösségnek messzemenő következményei vannak a lelkünkben. Érdekes, hogy a lelkünk sok területén előfordul.

A népünknel is így van. Azt mondjuk, hogy a magyarok pillanatnyilag gazdaságilag nem olyan sikeresek, ezért bűnösnek érzik magukat. Gyakran bűnösnek érezzük magunkat olyan dolgokban, amikor nem is vagyunk bűnösök. Ezért a családnapok mindegyikén beszélnünk kell erről. Sokat segítünk, ha a családnapok résztvevőivel feldolgozzuk, hogy hol vannak rejtett bűnösségek, és megtaláljuk annak az útját, hogy úrrá legyünk a bűnösségen. Fontos, hogy felfedezzük a bűnösség értelmét, mert a bűnösségnek értelme van. A Jóisten tudja, miért teremtett bennünket ilyenek, hogy bűnösökké válunk, és bűnösnek érezzük magunkat. Sokat tudunk segíteni, ha megtanulunk bánni a bűnösségünkkel.

Mi a bűnösség értelme? Ez a mennyei Atyához való hazatérés. Az emberiség bűnösségének értelme, hogy az emberiség a mennyei Atyához hazatérjen. Az emberiség még egyszer átéli, hogy „Te teremtettél”. Az ember a Jóisten teremtménye. Az ember megéli, hogy az Isten őt szüntelenül megajándékozza. Isten teremtő hatalmának áramlata állandóan jön az emberhez, és megéri. Isten újra és újra azt mondja: „Olyannak akarlak, amilyen vagy! Ezért alkottalak téged, ezért tartalak életben.” Erre egy nagyon szép válasz, amikor a zsoltárokból az egyik szerző azt mondja: „Köszönöm, hogy ilyen csodálatosnak alkottál.” (Zsolt 139,14) Az emberben létrejön az önmaga feletti öröm.

Mit csinál az ember? Mit csinálnak a bukott angyalok? Az ember már nem Istenre néz, nem arra az áramlásra, ami feléje jön, ami létében megtartja, hanem saját maga körül kezd el forogni. Büszke lesz. Ez volt a démonoknak a bűne: „Olyanok vagyunk, mint az Isten.” Ez volt a mennyei harc nagy témája. Itt volt egy angyal, aki Luciferrel szembeszállt. Ez az angyal megérezte az Isten szeretetének feléje történő áramlását, és egyszerűen így szólt: „Ki olyan, mint az Isten?” Abból a tapasztalatból fakadt ez a mondat,

hogy az én Istenem a hozzám való áramlásával mindig megajándékozik. Így áll Luciferrel szemben ez az angyal. Mi talán akkor mondjuk, ha érezzük a társunk szeretetét. Akkor azt mondjuk: „Ki olyan, mint te?” Ezt mondja az angyal Lucifernek. Lucifer összeomlik, és kikerül a mennyországból. Ki olyan, mint az Isten? Héberül ez így hangzik: Mi ha El. Ebben a szóban egy megtapasztalás nyilatkozik meg, egy teremtmény megtapasztalása, aki megajándékozottnak érzi magát.

Tovább is megyünk a történelemben. A Paradicsomban a megkísértés megfogalmazása ugyanez volt. A kígyó azt mondja Évának: „Olyanok lesztek, mint az Isten.” Mindazok, akik a későbbiek folyamán bűnössé válnak, alapjában véve csak egy hibát követnek el, elfordulnak Istentől, és a teremtmény felé fordulnak. Vagy saját maguk felé fordulnak, vagy egy szenvedélyhez. Egy alkoholista az üveghez fordul. Egész pontosan megfogalmazva, nem az alkoholhoz fordul, hanem saját magához, amennyiben ezáltal egy élvezetet él meg. Élvezni szeretne, de saját magát szeretné élvezni, és nem azt, hogy Isten neki ajándékozza magát. Így jön létre a bűnösség. Elfordulunk Istentől, mert saját magunkat akarjuk élvezni, de közben érezzük, hogy valami nincs rendben, rossz érzésünk van. Ilyenkor egyszerűen az a feladatunk, hogy megállunk, újra a Jóistenhez fordulunk, és hagyjuk, hogy mondja nekünk: „Minden újra jól van.” És a léleknek újra békéje van.

Nagy programunk, hogy építünk egy házat. Azt mondhatnánk, hogy a ház egy zárt egység. Most kérjük a Szűzanyát, hogy jöjjön a házukba. Ez azt jelenti, hogy Mária házában megtapasztalható a Jóistennel szembeni nyitottság. Képzeld el a Szűzanyát az angyali üdvözlés órájában, amikor az angyal odajön hozzá! Istentől jön egy erő, eltölti a Szűzanyát, és Krisztus megtestesül, az Isten Fia emberré lesz. Létrejön a béke, mert az ember nem maga körül kering, megszűnik a nyugtalanság. Az ember kipihen magát abban a gondolatban, hogy Isten megbocsát. Ezt át kell gondolniuk újra és újra! A lelkünk akkor van békében, ha megéljük Isten megbocsátó szeretetét.

A büszkeség

Most egy kicsit tovább követjük a bűnösség problémáját. A büszkeség egy nagyon erős fikció. Szeretne itt maradni. A büszkeség nem akar kivonulni a lélekből. Ott marad a házban. Nagyon-nagyon nehéz kiűzni a büszkeséget, barátaim! Kentenich atyánk azt mondta: „A beteges önfejlés 3 órával a halálunk után hal meg.”

Most szeretnék néhány példát mutatni, hogyan álcázza magát a büszkeség, olyan veszélyeket, amelyeknek a magyarok esetében egész sajátos jellege van. „Olyan bűnös vagyok, nem kaphatok bűnbocsánatot.” Van egy jelenség, hogy *valaki beleszeret a saját bűnösségébe*. Ez szép és ezt élvezzi. „Bűnös vagyok, szegény vagyok.” És jön valaki, aki azt mondja: „Hát, barátom, a Jóisten jó, és újra kezdetjük nála az életünket.” „Te nem értesz engem!” Lehet szökdécselni, ahogy az ember a patakon megy át, úgy lépkedni a bűnösségben, és egyidejűleg trónon ülni. Ez ma egy nagyon gyakori betegség. Ez nálunk, magyaroknál, gyakori, mert melankolikus nép vagyunk. „Roszszak az emberek. Mindenki csak magára gondol, csak én törődök magammal.” A pszichoterapeuták, a lélekgyógyászok ezzel sokat keresnek. Ennek van egy speciális esete, amikor *valaki beleszeret saját betegségébe*. Egyszer odajött hozzám egy fiatalember: „Tudja, atya, neurózisom van.” Azt mondtam: „Igen.” „Ön nem tudja, mi ez!” „Természetesen tudom.” A fiú talán 16-17 éves volt és nagy színházat csinált, de nem tett rám nagy hatást és soha nem jött vissza. A terapeuták figyelik ezt a problémakört. A lelki betegek nem akarnak egészségesek lenni, mert mindaddig, amíg betegek, a figyelem középpontjában állnak. Ezt mindenki tudja, akinek emberekkel van dolga.

A betegség harmadik típusát úgy nevezzük: „*Miért nem...?*” „*De...*” Néhány ember közül az egyiknek van egy problémája. A körben néhányan megpróbálnak segíteni: „Miért nem azt csinálod...?” Az illető válaszol: „De... nem megy, mert...” Jön a második, szeretne neki segíteni. Megint az a válasz: „Igen, de...” Megpróbálja a harmadik, és mindegyik megpróbálja. A végén diadalmaskodhat: „Senki sem tudott nekem segíteni.”

Mit csinál az ember, ha olyan szituációba kerül, hogy ő vezeti a beszélgetést? Ahogy tanultuk, a csoportbeszélgetés elején van egy jó anyag, egy előadás, egy szöveg, amit felolvasunk. Mindenki elmondja, hogy mi volt számára értékes. Ha valaki elkezdi magát a középpontba állítani a problémájával, akkor azt mondja a beszélgetés vezetője: „Mi volt érdekes a számodra?” A másik azt adja válaszul: „Ja, igen, lehet ezt így mondani...?” És a beszélgetés vezetője azt mondja: „Lehet, hogy ezt így nem lehet mondani, de mi volt számodra érdekes?” „Ti nem értetek meg engem. Problémám van.” Azt mondja a beszélgetés vezetője: „Jó, hogy van egy problémád. A problémák által növekszünk. De mi volt számodra érdekes?” Egy ideig tűri, és azután két lehetőség van. Az egyik, hogy ájtjon a mi oldalunkra, a pozitív gondolkodás oldalára, vagy elhagyja a közösséget. Látják, nagyon fontos, hogy nem játsszuk velük a betegek játékát. Vannak plébániák, ahol a betegek a hangadók. Vannak cégek, ahol a betegek a hangadók. Vannak iskolai

osztályok, ahol a betegek a hangadók. Ezt nem hagyjuk. Ebbe nem megyünk bele. Lucifer mondta: „én”, és Mihály: „Mi ha El.” Néha harcolni kell. Harcolni kell, barátaim, nem csak szeretni. Van, amikor a harc a szeretet helyes formája. Ez a nevelésben is így van.

Családok körében voltam. Egy kislány ment keresztül a szobán és elesett. Mindannyian tapasztalt schönstatti családok voltunk, és mindenki várta, mi lesz. A kislány egy pillanatig egész csendben volt, és el akart kezdeni sírni, mire az apa megszólalt: „Nincs semmi baj!” Most pszichológiai értelemben mondom, az apa közölte a gyermekével, hogy most nem játszunk, nem csinálunk színházat. Sokszor egy szó elég, és nem lesz színház. Sokszor a sírás egy kis színház. Az emberben megvan a hajlam, hogy saját maga körül forogjon.

Hogyan csináljuk ezt az egymással való érintkezésben? Itt is játszunk, egymással játszunk. Hogy hívják a mi játékunkat? „Te nem értesz meg engem!” Ez egy szép játék. Ez a meg nem értett férj játéka. Olyan nagy tervei vannak. Éppen a világ megújítása előtti pillanatban áll. Holnap miniszterelnök lesz, de a felesége nem érti meg őt. Ez a meg nem értett férj a trónon. A meg nem értettség trónján. Érzik, mit jelent ez? Valaki nagy szeretne lenni, de nem az. *A gyengeségnek a megélését használja fel játéknak.*

Van egy szép folyamat, könnyen meg tudjuk figyelni: a bűn és a kegyelem nagyon közel vannak egymáshoz. Egy férfinak szüksége van arra, hogy a felesége vigasztalja. Ez valami nagyon szép. Egy példa: Egy 10 éves kislány odajött hozzám a táborban: „Tilmann atya! Vérzik a kezem!” Tényleg lehetett egy sebet látni, ami 2 mm széles és fél mm mély volt. Csak egy kicsit vérzett. Nem mondtam, hogy nincs semmi baj, hanem: „Érdekes!” És az egész sebészeti készletemet kiterítettem az ágyon. Mindjárt egy kör képződött körülöttünk, és mindenki irigyelte a fiút a sebe miatt, mert ő volt a középpontban. Ez egy sátor táborban történt, és a fiúnak honvágya volt az édesanyja után. Jódot tettem a sebére. Kérdeztem, hogy csípi-e, és utána mondtam: „Nincs semmi baj.” Csak a kapcsolatra volt szüksége. Azt válaszolta: „Hát, egy kicsit csíp.” Nem volt mély a seb. Ragtapaszt tettem rá, azt mondtam: „Egy darabig maradj még nyugodtan, és 10 perc múlva gyere vissza és mutasd meg!” És boldogan ment el. Barátaim, így csinálja ezt egy jó feleség, egy jó anya.

Jön a férj és mondja: „Miniszterelnök akartam lenni, és csak helyettes lettem. Az emberek rosszak.” Barátaim, most fontos, hogy a feleség ne mondja: „Igen, az emberek rosszak!” Nem szabad hagynia, hogy a saját érzéseit a felesége megerősítse, mert akkor még betegébbé teszi. Ne mondjuk, hogy

„rosszak az emberek”, hanem: „most gyere hozzám és pihenj!” Megmutatkozik, hogy a férj betegesen beleszeretett-e a sebeibe, vagy pedig hagyja, hogy segítsenek rajta. A feleség ne igazolja vissza, amit a betegségéből kifolyólag mond a férj. Mondja azt: „Gyere hozzám!” A férjnek hagynia kell, hogy segítsen rajta a felesége. Leszáll az önsajnálat trónjáról, és hagyja, hogy a felesége a karjába vegye. Egy pillanatra gyermekké lesz, a felesége pedig az anyjává. A felesége mondja: „Gyere! Szeretlek, te buta!” Ő pedig válaszolja: „Igen, buta vagyok, de most boldog vagyok!” Sajnos ritkán fordulnak elő ezek az alkalmak. Ilyenkor megnyugszik a lélek. Gondoljanak a fiúra a kisujjával. Nem azt mondta: „Jaj, de szörnyű! Gyertek, nézzétek a sebemet!” Azt mondta, jód kell rá és egy ragtapasz. Mindig fennáll a veszélye, hogy a gyengeségünkől drámát csinálunk.

Egy másik dráma a bátorság elvesztésének a drámája. Amikor egy embernek nincs bátorsága, ezt csinálja: „Hát, ez a magyar nyelv olyan nehéz! Már 15 éve tanulom ezt a nyelvet, de soha nem fogok igazán szépen beszélni magyarul.” Ez bátortalanság. A büszkeség egy formája. Egy nagyon finom formája. Miért? Azt mondom, tulajdonképpen nekem ezt tudnom kellene. Most kívülről beszélek magammal. „Miért csodálkozol? Még sohase tanultál jól nyelveket. Latinból sose tudtál semmit. Görögből még rosszabb voltál. Angolból az első dolgozatnál a tied volt a legrosszabb az osztályban. Ha te egy nyelvet tanulsz, nem várhatsz semmit. Ne csinálj úgy, mintha ezt nem tudnád. Dolgozz! Tedd meg, amit tudsz, és hagyd abba a nyavalygást! Gyere le a bátortalanság trónjáról!” „Ezt én nem tudom.” „Természetesen nem. Ki vagy? Természetesen nem tudod, de csináld, amit tudsz, és nem többet.” Ez a büszkeségnek egy nagyon titkosított formája: „Én nem tudom.” Ebben áll a művészet, hogy azt mondjuk ebben a helyzetben: „Ilyen vagyok.” Ezt bátran mondjuk! „Ilyen vagyok! Nem beszélek jól magyarul, de prédikációt mondok.” Szegény magyarok! Ha akarnak, üzenek el! Tehát szálljunk le a trónról! Ez nekem – Tilmann atyának – nagyon fontos volt. Nekem nem csak egy trónom van, hanem kb. 10. Ha egy trónról leszállok, átülök egy másik trónra. Lemenni és felmenni. Kentenich atyánk mindjárt érezte, és amikor gyóntam – nagyon bűnös voltam –, csak annyit mondott: „Ilyen vagyok.” Ilyen vagyok. (Nagy sóhaj.) Ez nagyon szép.

Hát akkor minden este azt mondjuk: „Ilyen vagyok.” Most, barátaim, tudunk egymásnak segíteni. Mondhatjuk a társunknak, hogy: „Ilyen vagyok.” Mít válaszolunk? „Igen, ilyen vagy.” És akkor meg lehet érezni, hogy ez egy játék, vagy igazából mondta. Még azzal is lehet játékot üzni, hogy ilyen vagyok. Ez nagyon finom trón. Most éppen amikor beszéltem a magyar

nyelvről, talán játék volt. Hogyan tudnak segíteni nekem? Amikor mindenki mondja: „Végre Tilmann atya látja, hogy nem beszél jól. Végre Tilmann atya kapott a mennyből elég fényt.” Barátaim, itt nagyon jó lesz az együttes önévelés. Minden este jövünk és azt mondjuk: „Édesem, ilyen vagyok.” Akkor, barátaim, az édesem azt mondja: „Igen, ilyen vagy, és még egy kicsit rosszabb. De legalább ezt látod. De gyere, mert szeretlek.” És ez szép. „Igen, ilyen vagy, de szeretlek.” Hazajövünk a társunkhoz és ő megbocsát nekünk. Önöknek nincs szükségük terapeutákra. Elég, ha hazajönnek és elmondják, hogy ezt és ezt nem jól csinálták. Ha hazajövünk, és azt mondjuk, hogy hibáztunk, és a társunk megbocsát, akkor ő a mennyei Atya szeretetének és megbocsátásának a képmása lesz számunkra.

Most valami szép következik. Ha növekszik köztünk az egység, ezzel a házasság szentségének a kegyelme is növekszik. Egy szentség kegyelme objektív kegyelem. Ez rendelkezésünkre áll akkor is, ha nem vagyunk rá méltók, de ha fáradozunk azon, hogy méltóvá váljunk a kegyelemre, akkor az általunk névlegesen befogadott kegyelem több lesz. Ha szeretjük egymást, ha egymásnak ajándékozunk magunkat, akkor Krisztus a szentségben közöttünk van. Ha egyik a másiknak megvallja a bűnösségét és azt mondja: „Ilyen vagyok”, és a másik kibékül vele, akkor növekszik az egység és ezzel a szentség kegyelme is. Krisztus erőteljesebben jelen tud lenni a kettőnk közösségében. Itt az erőnek nagy forrása van.

Egy fontos dologra hívom fel a figyelmüket. Ha lehet, *ne menjenek ki a közösségből!* Mindig kísért, hogy egy jó emberhez menjünk *panaszkodni*, és elfogadjuk a vigasztalását. Mindig létezik az a kísértés, hogy elmenjünk, és másnál keressünk vigasztalást. Ha otthon maradunk, és minden nap kibékülünk a társunkkal, és hagyjuk, hogy a társunk azt mondja, hogy „Ez nem volt jó”, és mi válaszoljuk: „Igen, bocsánatot kérek”, és azt mondja: „Most minden jó”, akkor ez a közösség számunkra a kegyelem állandó forrása. Természetesen néha meg kell látogatni a fogorvost, mert fáj a fogam. De az nem normális, hogy minden második héten a fogorvoshoz megyünk és azt kérjük: „Legyen szíves, fúrjon egy kicsit.” Nem fordulunk kívülállókhoz. Nem kell, ha az ember egészséges. Nekünk megvan a lelki vezetésünk, ha ketten együtt vagyunk a házasságunkban. És a családcsoportunkban is megvan a lelki vezetésünk. Elég, ha az egyik baráti család azt mondja: „Egy kicsit lusták vagytok.” Lelki vezetésben részesülünk akkor is, ha valami lelki olvasmányt veszünk. Tehát ne menjenek ki a közösségből panaszkodni! *Két kivétel* mégis van:

Az egyik, ha valaki beteg. Ez nem baj. Nem csak a test beteg néha, hanem a lélek is. Egész normális dolog. Ha van egy beteg fogam, nem járok 3 éven keresztül kezelésre, hanem kihúzatom és vége. Így van a lélekkel is. Ha egy felelőssége tudatában levő papot találok, aki tud segíteni, azzal három beszélgetés már sok. Ami hat beszélgetéssel nem megy, az általában egyáltalán nem megoldható. Elkezdődik az állandó kezelés, és függőségbe kerül az illető. Szüksége lesz a vizsgálatásra. Ezt egymás között meg tudják tenni. Tehát az egyik eset, ha valaki beteg.

A másik, ha a Jóisten nagyobb imakegyelmeket ajándékoz nekünk. Ha az imában a Jóisten saját maga jelentkezik a szívünkben. Ez az, amit normális körülmények között misztikának neveznek. Tegnapelőtt már egy kicsit meséltem erről. Akkor talán szükségessé válhat, hogy egy kísértőnk legyen, mert itt a szituációt nagyon nehéz megítélni. Hogy találok megfelelő kísértőt? Keresek olyan valakit, aki megért, és nem olyat, akivel játszani lehet. Kedves asszonyok! Milyen hosszú időre van szükségük ahhoz, hogy a pap azt mondja, amit hallani szeretnének? Barátnőim! Kérem szépen, ha az az érzésük, hogy azt a férfit irányítani tudják, akkor legyenek becsületesek és keressenek egy másikat. Nem kell, hogy feltétlenül egy férfi legyen. Most a nőkkel beszélek. Ha problémájuk van az imaéletükben, és nem tudják, hogyan értelmezzék, akkor – a jelenlévőkhöz beszélek – forduljanak Ritához, Cilihez vagy Alice-hoz. Általában az a szabály, hogy egy nő jobban tud tanácsot adni, mint egy férfi, mert a nő lelkét jobban megérti. Látják, ezen a területen nagyon sok ember van, aki a lelki életben nem tud valóságosan fejlődni, mert nem kap helyes vezetést. Nagy Szent Teréznek nagyon kemény szavai voltak a gyóntató atyáival. De valószínűleg egy dolgot nem vett észre, azt, hogy ebben nem csak a gyóntatók voltak a bűnösök. Ez a nő egy tigris volt. És ha egy kis kutya ül a gyóntatószékben, és egy tigris jön hozzá, akkor természetesen ez a kis kutya azt csinálja, amit a tigris akar, és azt a tanácsot adja, amit a tigris akar. Ez a nehézség. Hosszú időbe tellett, amíg talált olyan gyóntatót, aki végre megfelelt neki. Ti, kedves asszonyok, nagyjából tigrisek vagytok. Ha olyan szegény a gyóntató atya, akkor természetesen azt csinálja, amit Önök akarnak, azt a tanácsot adja, amit akarnak hallani. Természetesen. Aztán kijövünk és mondjuk: „Az atya azt mondta...” Csak a férje, mivel ő is tigris, nem engedelmes, azt mondja: „Édesem, most már elég...” És akkor megint minden rendben lesz. Ezért normális esetben a társuktól kérjenek tanácsot. Oda-vissza. A társunk nem hisz el minden színházat, mert szereti Önöket.

Házak élő hálózatát alkotjuk

A Szűzanya a házunkban lakik. Úgy lakik ott a házunkban, mint Schönstattban a szentélyben. Schönstattban a szentélyben letelepedett, és ez egy kérésre adott válaszként történt meg. Kentenich atya új embert és új közösséget akart formálni. Ez volt az ő nagy látomása. Az új emberről alkotott képe egy szabad ember képe. Lélektanilag egy olyan ember, akit a tömeg nem tud manipulálni. Olyan ember, aki önálló és erős. Ennek van egy teológiai vonatkozása. Ez az az ember, aki szabad minden Isten-ellenességtől, és szabad minden istenire. Ez az az ember, akiben Krisztus él. Akiben Krisztus működik.

Itt kettős feladat előtt állunk. Egyrészt az a feladatunk, hogy ne legyünk tömegemberek, másrészt, hogy magunkban Krisztusnak teret engedjünk. Kentenich atya hamar észrevette, hogy az ő nevelési munkája a végére ért. Önevelés az egész vonalon, de ezzel nem jutunk messzire. Krisztusnak kell bennünk megszületnie. Amikor áldozatot hozunk, amikor elajándékozunk magunkat, amikor kitörünk a saját magunk körüli keringésből, amikor szereztünk, akkor Krisztus újra születik bennünk.

Ez egészen egyszerű. Fáradt vagyok, és közben érzem, a társamnak szüksége van rám. Választhatok: lehetek lusta, vagy odafordulhatok hozzá. Ebben a kis folyamatban, *ha áldozatot hozunk, Krisztus újraszületik közöttünk*. Ezt szeretné a Szűzanya a Földön. A Szűzanya a schönstatti szentélyben azt mondja: „Kérlek, ajándékozz nekem áldozatot!” Ha ezt sok ember megteszi, ha sok ember odaajándékozta a Szűzanyának a szeretet cselekedeteit, akkor mondhatjuk, hogy a schönstatti szentélyben újjászületik Krisztus.

Még valami más is történik. Így *hordozzuk Krisztus testének többi tagját*. Mi, keresztények, áldozatot hozhatunk egymásért és imádkozhatunk egymásért. Mi a Schönstatt-mozgalom? Emberek közössége, akik állandóan imádkoznak és áldozatot hoznak a többiekért. Erre használ Kentenich atya egy modern kifejezést: „Imádkozunk és áldozatot hozunk, így a Szűzanya kezébe nagy *kegyelmi tőkét* gyűjtünk össze.” Tehát imádkozunk és áldozatokat hozunk a kegyeli tőke számára.

A nyelvhasználathoz egy megjegyzés. Egy új világ jött léte, és ezt a világot a kereszténység még nem hatotta át. A paraszti és a kézműves világot átjárta már a kereszténység. Jézus az evangéliumban azt mondja: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővessző.” Kifejezésre juttatja azt, hogy bensőséges kapcsolatban vagyunk Vele. Arra vár, hogy minden szőlővessző gyümölcsöt teremjen. Ez a paraszti nyelv. Szőlővesszők vagyunk, ami gyümölcsöt hoz.

Sok példát hozhatnék még, de ennél a gondolatnál maradok. Ugyanezt a valóságot Kantenich atya a következőképpen fejezi ki: „Felelősek vagyunk egy nagy kegyelmi tőkéért, ami a Szűzanya kezében van. Mint Krisztus tagjai, hordozzuk a többi tagot. Ha egy tag szenved, akkor a többi is vele együtt szenved.” Látják, ez a szó az életérzésünkhöz sokkal közelebb áll. Ha azt mondjuk, hogy egymás számára áldozatot hozunk a kegyelmi tőkébe, akkor az az érzésünk, hogy tényleg csinálunk valamit. Ha azt mondjuk, hogy szőlővesszők vagyunk a szőlőtőkén, és mint szőlővessző, gyümölcsöt akarunk teremni, akkor ez helyes, de az életérzésünktől távolabb van.

A házaink egymással összeköttetésben vannak. Modern kifejezéssel élve azt mondjuk, hogy házak hálózatát alkotjuk. Ezek a házak a kegyelmi tőkén keresztül vannak összekapcsolva. Ennek egy szép jele van itt nálam. Ezt a kártyát Ausztriából kaptam. Sok ház van rárajzolva, vonalakkal összekapcsolva. Ilyen kártyákkal élünk: telefonkártya, bankkártya, betegkártya, biztosítási kártya... Ez egy különleges kártya. A családyszövetség első évfolyama készítette Ausztriában. „Ez a kártya feljogosítja arra, hogy a kegyelmi tőkét korlátlanul igénybe vegye” – olvasható rajta. Ez a másik kártya hasonló az előzőhöz, csak egy kicsit egyszerűbb, XY család háziszentélyéből származik. Arra jogosít fel, hogy a kártya tulajdonosa ennek a háznak a kegyelmi tőkéjéből leemelhet a saját gondja könnyítésére. Ez egy élő hálózat, ami bennünket összekapcsol. Ezt a kegyelmi tőkét az imáink és áldozataink táplálják. „Semmit nélkülöd, semmit nélkülünk.” Vannak kártyák, amikre név is van írva. Ezekkel jutok egyszer a mennyországba. El tudják ezt képzelni? Adnak egymásnak egy ilyen kártyát, és valaki Isten előtt a másikra hivatkozhat. A többiek hivatkozhatnak ránk, és mi hivatkozhatunk a többiekre. Az egyiknek ez esik neheze, a másiknak az. Ez az első szövetségi évfolyam persze még valamit csinált. Mindenkinek van egy kártyája az én képemmel, láthatják, mi minden dolgom van. Szeretnék mindannyiuknak egy ilyen kártyát adni. Ez a barátság különleges módja. Ez Ausztria. A német családoknál más szokás alakult ki. A háziszentélyeikben van egy kis háló, és egymásnak képet adnak, ezeket odakötik a hálóbá. Ezek a családok, akik egymással kapcsolatban vannak, kicserélik a képeiket. Ez a jövő egyházának a képe. Házak, amelyek kapcsolatban vannak egymással Krisztusban.

Keressük a saját házunk eredetiségét és az eredeti Krisztus-képünket

Most keressük az új ember képét. Nem szeretnék egyszer elgondolkozni, hogy *mi a neve a házuknak?* Egy Betlehem, vagy egy Tábor-hegy, ahol Krisztus kinyilatkoztatja dicsőségét. Egy Golgota, ahol minden szenvedés szeretetté válik, vagy egy Cönákulum, ahol a Szentlélek leereszkedik közénk, egy Názáret, ahol a szent család lakott? Most képzeljék el, hogy ezek a házak kapcsolatban vannak egymással. Nem szeretnék a Szentírásból egy helyet keresni, ami különösképpen tetszik Önöknek? Nem lenne ez egy szép feladat?

Most a Krisztus-évben saját, eredeti Krisztus-képünket keressük a Szentírásból. Talán a keresztre feszített Úr, a feltámadt Úr az. A Golgota háza, és a Feltámadás háza, mind a kettő együtt. Vagy Krisztus az utolsó vacsora termében. Vagy Krisztus, aki köztünk van, úgy, mint a kánai menyegzőn, és vele a Szűzanya, aki azt mondja: „Jézus, látod, nincs boruk!” És Ő újra és újra csodát művel. Krisztus, aki a tengeren lecsillapítja a vihart. Krisztus a hegyi beszédkor. Krisztus a názáreti házban. Krisztus, aki az írástudókkal és a farizeusokkal harcol, vitatkozik. Vagy tekintsenek a nagy mozgalmak Krisztus-képeire. A szegény Krisztus, aki egészen odaajándékozta magát Istennek – Szent Ferencnél. Krisztus, a nagy tanító – Szent Domonkosnál. Krisztus a nagy harcos, aki mindenkit a maga csapatába gyűjt össze, és ez a sereg az ördög serege ellen harcol – Szent Ignácnál. Krisztus, a mennyei dicsőség ura, akinek imáinkkal és munkáinkkal szolgálunk – Szent Benedeknél. Krisztus, aki a Szentlelket küldi nekünk – a karizmatikus mozgalomban stb. Nálunk mindennek megvan a helye. Nem lenne szép, ha nevet találnának a házuk számára a következő évbe, és ennek a névnek valamiképpen kapcsolata volna az Önök kedvenc Krisztus-képével?

Most még egy alkalmazást nevezek meg a modern világra vonatkozóan. Ez a tömegtársadalomra adott válasz. A gondolkodásunkban nem hagyjuk magunkat az uraktól befolyásolni. Mi mindig egészen eredetiek vagyunk. Krisztus találkozik velünk, de mindegyikünkkel másként. Szép lenne, ha év végére néhány tucat háznak nevet találnának. Gondoljunk azokra a képekre, amiket Krisztus saját magáról mondott, amiket a Szentírás használ. Jézus azt mondja: „Én vagyok a jó pásztor.” Itt van egy házaspár, aki számára Ő a jó pásztor. Itt a baráti körünk és azt mondjuk: „Légy mindnyájunk számára jó Pásztor!” Vagy azt mondjuk Szent Pállal: „Mi Krisztus teste vagyunk. Ő a

fő, mi pedig a tagjai, és a többi taggal kapcsolatban vagyunk.” (1Kor 12,12-31) A szőlőtőről már beszéltünk. Keressük a saját eredetiségünket! Keressük Jézus Krisztusról az eredeti képünket! Keressünk a házunknak nevet!

Keressük a személyes Mária-képünket. Mária háza vagyunk. Úgy nézzük a Szűzanyát, hogy eredeti kapcsolatban van Jézussal. A Szentírásban mindig Jézussal való kapcsolatában szemléljük. Ez a mi schönstatti Mária-képünk. A nép nem mindig látja ezt így. Sok Mária-kegyhelyen odazarándokolnak az emberek a Szűzanyához. Ha azt mondjuk, hogy Ő Magyarország Patrónája, akkor ott Krisztusról nincs szó. Nálunk ez egy kicsit másképp van. Mi a Szűzanyát mindig Jézussal való kapcsolatában látjuk. De az emberek szeretik a Szűzanyát, és a kegyhelyeire elzarándokolnak. Természetesen ez jó, de ennek a Mária-tiszteletnek, jámborságnak növekednie kell. Olyan irányba kell növekednie, hogy a Szűzanyát Jézussal kapcsolatban lássa. Ez azt jelenti, hogy mi egy hármasságban élünk: a Szűzanya, Jézus és mi. Természetesen ez sem elég, mert Jézussal, Máriával a mennyei Atyához megyünk, és Jézusban vagyunk Isten gyermekei a Szentlélekben. De nem kell mindig mindent egyszerre kimondani.

Mi a Szentírás Mária-képeire nézünk. Ott van Mária Názáretben, ahol Jézust foganta. Ahol azt válaszolja az angyalnak: „Az Úr szolgáló leánya vagyok.” Ez a mi nevünk? A Szűzanyával együtt mindig azt mondjuk: „Az Úr szolgáló leánya vagyok.” Vagy látjuk a Szűzanyát, amint a szíve alatt hordja az Üdvözítőt, és örömet visz Erzsébet házába. Ez a mi Mária-képünk? Mi Jézust a Szűzanyával kivisszük a világba.

Azt kérdezzük, mit jelent nekünk Mária, amikor azt mondjuk: Mária háza? Mi tetszik, mi fontos nekünk? Látjuk, amint a Szűzanya világra szüli Jézust Betlehemben, és megmutatja a pásztoroknak, meg a bölcseknek. Látjuk a Szűzanyát, ahogy Egyiptomba menekül. Minden nehézségben Jézussal tart. Van egy különösen szép jelenet. Az, amikor a Szűzanya Jézust a templomban bemutatja. A gyermekét a mennyei Atyának ajándékozza. Újra a templomban látjuk a Szűzanyát, ahol az Üdvözítő neveli Őt. Arra neveli, hogy később ott tudjon állni a kereszttel. Mária háza azt jelenti, hogy a Jóisten minket is, mint Szűz Máriát, nevel, hogy a kereszttel tudjunk állni. Látjuk a Szűzanyát a kánai menyegzőn. Nálunk lakik a házban és azt mondja: „Nincs több boruk.” Látjuk a Szűzanyát, ahogy Jézus nyilvános működését kíséri a távolból. Ez nagyon fontos és szép, mert Mária nem érti, mit csinál Jézus, mert amit Jézus csinál, az nagyon veszélyes. És mivel nem vak, tudja, hogy ez az élet a keresztfán végződik. Mit csinál a Szűzanya? Hisz. Hiszi, hogy a mennyei Atya kíséri a Fiát. Ha ez a Szűzanya nálunk van a

házunkban, akkor erős hitünk van. Azt mondjuk: „Jézus, nem értünk Téged, de hisszük, hogy amit a közösségünkben, a házasságunkban csinálsz, az jó.” Látjuk a Szűzanyát a kereszttel alatta. Egy következő Mária-kép: Pünkösdkor a szíve odafordul Fiához, és kéri a Szentlelket a többi apostollal együtt az egész egyház számára. Látják, ezek a képek úgy mutatják be a Szűzanyát, mint aki szoros kapcsolatban van Jézussal. Látjuk, amint a mennybe felveszik és Krisztus megkoronázza. A Szűzanya képei közül sokat megtalálunk a rózsafüzérben. Mit jelent nekünk Mária háza?

Feladatunk az eredeti Krisztus-képünket kidolgozni. Kezdetben sok képről van szó, vagy több Mária-képről. Egy idő után talán az egyik erősebb lesz, mint a többi, és ha egyet megtaláltunk, akkor mindet szeretjük.

Ha egy almafát szemlélek, akkor lehet, hogy szeretem a virágát, vagy a törzsét, vagy egy bizonyos szimpátiával viseltetem a gyökér iránt, ami egészen elrejtve nő, és az egész fának erőt ad. Mi szeretnék lenni: virág, törzs vagy gyökér? Bármelyik is legyen számomra kedves, az mindig kapcsolatban van a többivel. Ha az almafa virágait szeretem, akkor szeretem az ágakat, a törzset és a gyökeret is. De a fát csak akkor fogom szeretni, ha egyik vagy másik része különösen kedves számomra.

Így van ez, ha találok a Szentírásban egy részt, amit különösen szeretek. Ez olyan, mint egy ajtó az egész Szentíráshoz. Egy egészen eredeti képem van Jézusról vagy Máriáról, és az egésznek birtokában vagyok ezáltal az eredeti kép által. Így csináljuk ezt a népekkel is. Kicsit tréfásan mondom. Ha egy népet egész különös módon szeretek, akkor látom a Földgolyót. Akkor azt mondom: Ezen a Földön lakik ez a nép, és ezáltal a nép által az összes többi is szeretem.

Érzik, ez egy módszer. Ha egy nagy egésszel találkozom, akkor abban megkeresem a magam egészen személyes részét, és akkor az egészben ott-hon leszek. Ha van egy nagy dóm, és egy kedvenc helyem, akkor az egész dómban otthon vagyok. Ha van egy nagy galéria, és benne egy kedvenc képem, akkor az egész galériával kapcsolatban vagyok. Ha a szentek egész serege van itt, és van közöttük néhány különösen jó barátom, akkor az összes szentet szeretem. Az egészhez vezető ajtó az, ahol a szívem különösen megtalálja a maga helyét.

Figyeljék meg, hogy a tömegtársadalom hogyan irányít bennünket. A tömegtársadalom minden évben megmutatja nekünk, melyik szín a divat. Mindig újabb terméket kínál fel nekünk. A képes folyóiratokban lehet olvasni arról, mi most a divat, pl.: kenyérsütés, jogging... Vagy el lehet olvasni, mi az, ami már elavult. Ez állandóan változik. El lehet olvasni, hogy mely könyvek

a menők. Az emberek nagyon gyorsan akarják követni a divatot. Számunkra nem létezik divat, számunkra az van, amit egészen eredeti módon szeretünk.

A dolgokról beszélünk. Ezt most újra felfrissítem. Megkérdezzük magunktól, hogy a birtokunkban levő dolgok közül melyek azok, amelyek nekem különösen értékesek. Ha egy schönstatti család házába bemegyünk, akkor egy olyan vezetésben lehet részünk, mint egy múzeumban. Minden dolognak megvan a maga története. Érzik, hogy ezek hogyan függenek össze egymással? Az egészen személyes kapcsolat a dolgokkal, egy személyes baráti kör, ahol a képek ott vannak a háziszentélyben, vagy egy egészen személyes Krisztus-kép, a Szentírásban a kedvenc helyünk. Ez az eljövendő Magyarország. Ezt most nagyon tipologizálva mondom. A jövő keresztényeinek vagy egy egészen eredeti Krisztus-képük lesz, vagy már nem lesz nekik.

A nevelésben van itt egy feladat. Filozófiailag ezt egészen könnyen megindokolhatom. Ha két személynek kapcsolata van egymással, akkor ez a kapcsolat az egész világmindenségben egyszeri. Tibor és Ági kapcsolata az egész kozmoszban csak egyszer van, hasonlóan István és Cili kapcsolata is. Így van ez Krisztus és köztünk is. Krisztus és a mi kapcsolatunk az egész kozmoszban egyszeri. Ági és Tibor kapcsolatának sajátos szépsége van. Valaki számára, aki ezt meglátja, ez sokkal szebb, mint a legszebb festmény. Sokkal szebb, mint egy Bartók-koncert. Így van ez Krisztussal való kapcsolatunkban is. Ha egy angyal ezt láthatja, az az érzése, hogy egy egyedülálló hangversenyen van, nem győz betelni a látvánnyal. Valószínűleg Jézus nem engedi, hogy minden angyal lássa. Az intim dolgokat nem teregetjük kifelé. Ha Jézus a házasság szentségében közöttünk van, akkor az egyszeri. Jézus és Mária mindig kapcsolatban vannak egymással. Mindig együtt vannak, mert szeretik egymást. Ha Ők a házunkban vannak, akkor az egyszeri, meg nem ismétlődő ünnep.

Azt mondjuk, keressük az eredeti Krisztus-képünket. Egész óvatosan próbálunk nevet adni. Először van az eredeti Krisztus-kép, az eredeti kapcsolat, és utána jön csak a név. Megpróbálunk ennek nevet adni. Ez mindig is megvolt. Lukács Krisztus-képének más hangsúlya van, mint Márkénak. Assisi Szent Ferenc Krisztus-képe más, mint Szent Domonkosé. Akkoriban ez csak az egészen nagyok számára volt lényeges. Természetesen minden személyiség Krisztussal való kapcsolata egyedülálló volt, de akkor nem volt olyan fontos ezt néven nevezni. Miért? Mert az emberek nem voltak annyira tömegemberek, mint ma. Voltak urak és elnyomottak, de az urak távol voltak. Ma az urak ott vannak a szobáinkban. A tömegember ugyanazt gondolja, mint a szomszéd felette vagy mellette. Mindenki a Dallas családhoz tartozik.

Mindenki az Űrszekerekkel él. Ezért fontos azt az igazságot, ami mindig is létezett, kihangsúlyozni.

Létezik egy eszköz arra, hogy az eredeti Krisztus-képünket felismerjük. Van eszköz arra, hogy hogyan tudjuk a saját eredetiségünket felismerni, és van eszköz arra, hogy hogyan tudjuk a eredeti kapcsolatunkat felismerni. Van eszköz arra, hogy a Szentlélek működését hogyan fedezhetjük fel. Milyen eszköz ez? Megkérdézzük magunkat: „Mi az, ami örömet okoz?” Szent Pál azt mondja: „A Lélek gyümölcsei a béke, öröm, türelem.” (Gal 5,22-23) Gondoltak a jelmondatuk keresésénél a Szentírásra, hogy öröm és béke? Gondoltak a Lélek gyümölcseire? Vagy egyszerűen azt mondták, amit a szívük mondott? Ez szép, ugye? Egyszerűen egész normálisan gondolkozunk, és ugyanazokat a szavakat formáljuk, mint Szent Pál. Érdekes, ugye? Ha egy Krisztus-képet látok, és örömet érzek magamban, mit jelent? Az öröm: megpihenni valamiben, amire vágytunk. A vágyról van szó, ha valamiben örömem telik, akkor ez azt jelenti, hogy a szívem megnyugszik benne.

Mi a vágyódás? Az, ami engem mozgat, ami a növekedést mozgatja. Nézzék ezt a növényt! Ennek vágya, törekvése van. Ez a növény nem szeretne se almafa lenni, se rózsabokor. Ez a növény saját maga szeretne lenni. Ez a növény örömet él át. Ha azt mondom, hogy úgy döntöttünk, hogy rózsa legyen, akkor ez a növény nem örül. Akkor örül, ha saját maga lehet. Mi akkor örülünk, ha saját magunk lehetünk, vagy fordítva. Amikor örülünk, akkor saját magunkat találtuk meg. Ha a Szentírásban egy Jézus-képnek örülök, akkor saját magamat találtam meg. Ez az, ami nekem megfelel. Ugyanez érvényes, ha a békéről van szó. Szent Ágoston azt mondja: „A béke a rendben való nyugalom, vagy a rend nyugalma.” Egy kicsit gyakorlatiasan mondom. Akkor van békém, ha azt mondom: „Ez az én helyem.”

Látják ezeket a lapokat ebben a kapcsos füzetben, és az az érzésük, hogy ezek a lapok a megfelelő helyen vannak. Ha kiveszem ezt a lapot és leteszem az erdőben a földre, akkor ez környezetszennyezés. Ez egy jó lap. Érdekes, ugye? Ez egy jó lap, de az erdőben nincs a helyén. Ott zavarja a békét. Egy maroknyi falevél, ami lehullott a fáról, az erdőben békében van. Ha ezt a maroknyi falevelet fogom, és ideteszem a kapcsos füzetemre, akkor ez ugyan nem környezetszennyezés, de nem szép. Béke ott van, ahol valami a megfelelő helyén van.

Ha ott vagyok, ahol a lelkem békéje megvan, akkor azt mondhatom: „Ez az én helyem. Így van az én helyem a te oldaladon. Így van az én helyem Jézus életében. Így megvan az én helyem a Szűzanya oldalán.” Ahol a lelkem megnyugszik, ahol elidőzni szeretnék, ott leszek boldog, mert megtalálom

saját magamat. Ott vagyok otthon. Ez érvényes a szellemi világunkra. Érvényes a Jézus Krisztusról alkotott képre. Pl. „boldog vagyok, ha Jézusért kivonulok a világba, és meghódítom Neki a világot”. „Boldog vagyok, ha kipihenhetem magamat Nála a házasságunk szentségében.” Ha ott kipihenhetem magam, akkor mondhatom, hogy ez az én helyem. Ahol megvan a békém, az az én helyem. Nem elég, ha azt mondjuk: „Mária házaiként békével és örömmel szolgálunk”, hanem meg kell kérdeznünk: „Milyen a házunk, ha az Mária háza?”

A házasság felbonthatatlansága. Az önálló személyiség (saját idő, saját hely, saját pénz)

Ez az új világ itt Magyarországon egy nagy feladat. A mi válaszuk erre: Mária házát építjük. Egy házat, ahol a Szűzanya a háziszentélyben jelen van. Ahol Ő meghív bennünket, hogy komolyan neveljük önmagunkat. Ezáltal a meghívás által, hogy komolyan neveljük magunkat, arra is meghív bennünket, hogy kötődjünk Krisztushoz. Többször mondtuk, hogy Krisztusnál kipihenhetjük magunkat. Szép volna, ha létrejönne a szokásaink között az Istennél való elidőzés formája. A korai kereszténységben volt egy szállóige, amely így hangzott: „Ha testvéredet láttad, akkor Krisztust láttad.” Imádhattam Krisztust egy kegyelem állapotában levő emberben. Ez különösképpen áll a családomhoz tartozó emberekre.

Még valami mást is szem előtt kell tartanunk. Ha mi ketten egymással elidőzünk, akkor érvényes számunkra az Úr szava: „Ahol ketten vagy hárman az én nevemben együtt vannak, ott vagyok közöttük.” (Mt 18,20) Mi, mint házasságok, jel vagyunk. Jel vagyunk, mint a szentmisében a kenyér és a bor. A kenyér és a bor beszélnek az emberhez. Utalnak valamire. Mit mond nekünk a kenyér? A kenyér azt mondja: „Itt vagyok teérted. Azért vagyok, hogy egyél belőlem.” A kenyér enivaló. Most az Úr a kenyér színében jelenik meg, és beszél ezáltal a jel által. Azt mondja: „Érted vagyok. Azt akarom, hogy fogadj magadba. Benned akarok lakni.” A házasság szentségében mi vagyunk a jel. Ha mi egészen egymásnak ajándékozzuk magunkat, akkor egy jel vagyunk a világ felé, egy jel az egyház számára. Általunk szól az Úr az egyházhoz. Azt mondja általunk az egyháznak: „Úgy, ahogy ők ketten összetartoznak, úgy tartozom én is hozzád, mint menyasszonyomhoz. Ha ez a menyasszony (az egyház) hűtlen hozzám, én akkor is úgy tartok ki mellette,

mint ahogy a házasságban ők ketten összetartoznak.” Értik, hogy miért felbonthatatlan a házasság? Amint jellé válunk Krisztusnak az egyházhoz való kapcsolata számára, nem hagyhatjuk el egymást. Jézus se hagyja el egyházát.

Ez nem csak egy mély teológiai valóság, van egy nagyon gyakorlatias következménye is. Gyakran az az érzésünk, hogy méltatlanok vagyunk. Azt mondja Krisztus nekünk: „Kitartok melletted akkor is, ha hűtlen vagy.” Ez Krisztusnak lényegi vonása. Nekünk ajándékozza önmagát a szentségben. Azt mondja: „Veletek maradok, bármi is történik.” Mi, modern emberek, gyakran félünk. Félünk attól, hogy a házastársunk elhagy. Gyakran félünk attól, hogy mások elhagynak. Félünk attól, hogy Isten elhagyhat. A házasság szentségében az Úr jelen van. Azt mondja: „Veled maradok.” Ha aztán együtt ülünk és kipihenjük magunkat egymásnál, ha összekapcsoljuk egymással a lelkünket, ezáltal elmélyül a házasságunk szentsége, mert ez egy egészen sajátos folyamat. Együtt lenni abban a tudatban, hogy végérvényesen összetartozunk. Azt mondjuk a társunknak: „Hozzád tartozom, veled maradok, bármi történjen is.”

Mit csinálunk, ha hűtlen hozzánk a társunk? Mit teszünk, ha a társunk egy zsarnok? Mit csinálunk, ha fennáll annak a veszélye, hogy elveszítjük saját magunkat? Távolaságról gondoskodunk. Azt mondjuk a társunknak: „Én veled tartok. Veled maradok.” Ez a „nem hagylak el” nagyon fontos. Erre akkor vagyok képes, ha önálló személyiség vagyok.

Felmerül egy probléma. Sok modern ember gyenge. Egy tömegembert kell, hogy elképzeljenek, aki azt gondolja és csinálja, amit a többiek. Azt csinálják, *amit a többiek* csinálnak, *amiért* a többiek is csinálják, és *ahogy* a többiek csinálják. Mit? Miért? Hogyan? Az ilyen tömegember nagyon gyenge, és most odaajándékozza magát a házasságban. Elveszíti a személyi mivoltát, mert személyiségének csak egy egész gyenge kis magva felett rendelkezett. Most meg fogják kérdezni: „Egyáltalán megházasodhat egy ilyen ember? Képes rá? Van annyi belső szabadsága, hogy képes önmaga felett rendelkezni?”

Mondok egy példát. Képzeltessen el egy alkoholtól függő személyt. Ez az ember lerészegedik. Ez nem nagyon érdekes, de valami más igen. Egyre több lesz az alkohol és a szabadság egyre kevesebb. A vérben egyre több az alkohol, és a vérmérsékletétől függően növekszik benne a kellemes érzés, a vidámság vagy a szomorúság. Valami növekszik benne, ami kellemes, a szabadság pedig csökken. Ha elég benne az alkohol, akkor már nem elég szabad arra, hogy felelős döntést hozzon. Ha ilyen állapotban aláír egy szerződést, az érvénytelen. Három üveg tokaji után talán még tudja, hogy mit csinál,

de már nem egy szabad ember. Ehhez hasonlóan működik a tömegember is. Aki a tömeg szuggesztív hatása alatt él, annak a szabadsága korlátolt. Elgondolhatják, mi van akkor, ha egy ilyen ember házasságot köt. Ezeknél a szabadság korlátozottsága valósul meg. Biztos vagyok benne, hogy egyes embereknek nem szabadna megengedni, hogy házasságot kössenek. Itt egy komoly probléma rejlik. Most nem ezt kell megoldani. Számunkra valami más a fontos. Gondoskodunk arról, hogy önálló személyiségek maradjunk a házasságban is. *Miben áll a veszély? Hogy teljes egészében elveszítjük magunkat a társunkban.* Már nem vagyunk önálló személyiségek, már csak a társunk tulajdona, birtoka vagyunk. Lehetséges, hogy ennek különböző okai vannak. Ez most nem a mi problémánk. A probléma valami más. Ha lelki egységet alkotunk, és közben elveszítjük magunkat, akkor aligha lehet a szentség létrejöttéről beszélni. Ezért a házasságban ápolnunk kell a saját személyiségünket.

Először: Szükségünk van a magunk számára saját időre. Szolgálni csak az tud, akinek van külön élettere. Ezt olvassuk az evangéliumban: „Kora reggel felkelt és elment egy magányos helyre, hogy imádkozzon. Miután elengedte a népet, felment a hegyre.” (Mk 1,35) Hol van a mi magányos helyünk? Hol van az a hegy, ahová magányosan egyedül felmegyünk? Ilyesmire szüksége van az embernek. Szükségünk van egy helyre, ahol egyedül vagyunk, ahol egyedül tudunk lenni. Persze előfordulhat, hogy egy koncentrációs táborban vagyunk. Akkor nincsen magányos helyünk. Kentenich atya ezt átélte Dachauban. Akkor valami érdekeset mondott. Mielőtt Dachaubba, koncentrációs táborba ment, a trappisták meghívták, hogy tartson nekik lelkigyakorlatot. Azt mondták, hogy van egy problémájuk. Miben áll ez a probléma? „Mindig közösségben élünk. Egy hálótermünk van, latin neve dormitórium, van egy étletterünk, latinul refektórium, és van egy terem, ahol együtt tanulunk, tudományosan dolgozunk, a scriptórium. Persze mindig hallgatásban élünk. A napnak egy egészen rövid szakában beszélünk csak, de mindig együtt vagyunk. Ez nehéz. Változtassunk-e ezen?” Kentenich atya így beszélt erről később: „Ezt már saját magam számára megoldottam. Azt tanácsoltam nekik, hogy ne változtassanak ezen. Amikor Dachaubba kerültem, a probléma megoldott volt számomra.” Kentenich atya ebben az összefüggésben nem mondta, hogy miben áll ez a megoldás, de kitalálhatjuk. Ezt kell, hogy mi is tudjuk. Ez hozzátartozik egy keresztény élet know how-jához. Képesnek kell lennünk arra, hogy bárhol is legyünk, vissza tudjunk vonulni. Mi a magányos helyünket mindig magunkkal hordozzuk, és ez a mi szívünk szentélye. Itt mindig egyedül vagyunk a mi Istenünkkel, aki mindig nálunk van. El kell

képzelnünk, hogy Isten nálunk lakik és szeret bennünket. Jézus itt lakik a szívünkben. Ez a keresztség óta így van, és ott bármikor felkereshetem. Ide visszavonulhatok akkor is, ha emberek között vagyok. A koncentrációs tábor zajában, ahol kis helyre nagyon sok embert zsúfoltak össze, ahol gyakran volt ordítózás, ahol mindig tolakodás volt..., ott Kentenich atya egyszerűen visszahúzódott szívének a szentélyébe. Később – ez így van – ez a mi legfontosabb tartózkodási helyünk.

A munka sohasem igényel bennünket egészen. El lehet intézni a lelki energia 20%-ával. Néha többre van szükség. Van, amikor 50 vagy 80% lelki energia kell a munkához. Egy nehéz tárgyaláson 120%-ra van szükség. De vannak olyan időszakok, amikor visszahúzódhat az ember. Ezt meg lehet tenni akkor is, amikor emberek között vagyunk. Amikor most Önök az előadást hallgatják, gondolatban elidőzhetnek a személyiségükkel a szívük szentélyében. Egy jó beszélgetést folytathatnak Jézussal, vagy egyszerűen jó kapcsolatban lehetnek Vele, és akkor még mindig megértik az előadást. Ez megvalósítható egy koncentrációs táborban vagy a családnapokon. Mindkettőben közös, hogy intenzívebben benne vagyunk egy közösségben, mint egyébként. *Normális körülmények között szükségünk van egy olyan helyre, ahová visszahúzódhatunk.* Barátaim, ez nagyon fontos, hogy legyen egy hely, ahová visszahúzódhatunk. Erre szüksége van mindenkinek, férjnek és feleségnek egyaránt.

Második: Meg kell szervezni, hogy visszahúzódjunk egy csendes helyre. Megegyezünk időszakokban, amikor visszahúzódunk. Minden nap szükségünk van ilyen időszakokra. Hetente szükségünk van egy hosszabb időre. Van itt egy probléma: A gyerekeknek gyakran van saját szobájuk, és az anyának nincs. Az apának sincs. Voltam egyszer egy családban. Igazi valóság volt. A lányuknak volt saját szobája, az apának nem. Foglalkozott azzal a gondolattal, hogy valahol bérel. *Szükségünk van egy saját helyre, helyiségre.* Ismerek egy családot, ahol az apának a sarokban volt egy karosszéke egy kis asztalkával. Amikor leült oda, senki se szólt hozzá. Akkor ő nem volt jelen. Ezt a család következetesen tudomásul vette. Nem hívták a telefonhoz. „Lehet vele beszélni?” „Nem, most nem.” „Hol van?” „Most nem lehet vele beszélni.” „De hol van?” „Most nem lehet beszélni vele.” A gyerekek is békén hagyták. Amikor aztán felállt, újra az emberek között volt.

Szükségünk van egy helyre, ahol magunkban vagyunk. Nem szabad figyelmen kívül hagyniuk, hogy korábban, a paraszti gazdaságban a térség sokkal nagyobb volt. Az ember mindig egyedül tudott lenni. De 60 m² kevés egy egész családnak. És akkor az egyedüllet meg kell szervezni. Saját

helyre, saját időre van szükség. Néha néhány nap szabadságra. Általában nem a szüleinknél. Kedves férfiak, nem az édesanyánkhöz megyünk, ahol finom palacsintával várnak. Mivel házások, az édesanyjuk palacsintája nélkül kell élniük. Miért nem lettek inkább papok? Nekem szabad az édesanyámhoz menni, és a finom palacsintáját enni. De sajnos nincs időm... Komolyra fordítva a szót, kipihenjük magunkat, és nem az édesanyánknál. Ebbe gyakran mennek tönkre fiatal házások. De miért nem mennek el nagyobb távolságra, hosszabb időre?

Harmadszor: szükség van saját pénzre. Ez a személyiség erősítésére szolgál. Ma azt mondják, hogy egy keresztény kommunizmusban élünk. Mindenkinek bejárása van a közös számlához. Azt kérdezem Önöktől: „Mit csinálnak, ha a házastársuknak ajándékozni akarnak valamit? A közös kasszából vesznek ki, és abból vesznek egy új nyakkendőt? Hát, miért ne?” Most még egy kérdésem van a nőkhez: „Mit csinálnak, ha fodráshoz mennek? Megengednek valamit néha maguknak? Elmennek néha a barátnőjükkel kávézni?” Barátaim, most a férfiakkal beszélek. Gondoskodjanak arról, hogy a feleségüknek legyen saját pénze. Most nem a közösségünkről beszélek, hanem a 80 schönstatti családról. Gondoskodjanak arról, hogy legyen pénze a feleségüknek arra, hogy szépitse magát.

A feleségeknek valami egészen komoly dolgot mondok. Vannak nők, akik addig szépitik magukat, amíg a férfit nem vitték oltárhoz, és akkor kezdődik az elhanyagoltság. 33 évvel ezelőtt egy asszony panaszkodott nekem a gyóntatószékben, hogy a férje megcsalja őt. Azt mondtam neki: „Menjen el fodráshoz.” Nagyon komolyan mondtam, és azt gondoltam, jó, hogy nem vagyok házasságban ezzel a boszorkánnyal. Ez az asszony egészen ápolatlan volt. Biztos, hogy nem használt kozmetikumokat. Az ápolásnak köze van a házastársi hűséghez. Azon látszik egy feleség hűsége, hogy még 20 év házasság után is széppé teszi magát a férje számára. Gondolják meg, hogy milyen nőket lát a férjük.

Nem arról beszélek, hogy az öltözetük szexuálisan ingerlő legyen, hanem arról, hogy vannak eszközök, hogy szépítsék magukat. Ez érvényes a ruházkodásra, a bőrápolásra és a hajápolásra. Nagyon szép, ha egy férj fantáziája a saját felesége körül forog.

Nézzük meg, hogyan jár-kel otthon az asszony. Ilyenkor nagyon hanyag is tud lenni. Hazajön a férj, kinyitja az ajtót, és meglát valakit, aki az alvilágból szállt fel, 25 hajcsavarral a hajában, takarító kötényben, egy vödörrel és súrolókefével a kezében. És ez a szörny azt mondja: „Nagyokat lépjél!”

Kedves férjek! Nem sajnálom Önöket, Önök házasodtak meg. Lehetek volna papok! De ez itt az asszonyoknak szólt.

Egyszer vonaton utaztam. Velem szemben egy ifjú hölgy ült. Kinyitotta a bőröndjét és elkezdődött a műalkotás és egy órán át tartott. Belelkesültem, mert szívesen nézem azokat, akik tudnak valamit. Nem tudtam elképzelni, hogy egy arccal egy órán át lehet foglalkozni. Ez egy költemény volt. Egy komoly kérés a nőkhez, mondják el a többi asszonynak, hogy törődjenek a külsejükkel! Kérdezzék meg, mennyi időt fordítanak a szépségükre?

Egyszer egy családnál jártam, ahol különösen jámbor volt a feleség. Jámbor volt, mielőtt Schönstatthoz talált volna. Minden reggel ment a fél 8-kor kezdődő szentmisére. Ezalatt indultak a gyerekek az iskolába. A gyerekek reggelijét az apa készítette. És az asszonynak nem volt ápolat a haja, és a lakás sem volt szép, de jámbor volt. Már öt éve Schönstatthoz tartozott, amikor egy lelki napon láttam. A haja szép volt, a férje boldog, nekem pedig a legnagyobb sikerem napja. A férje mindvégig hűséges volt, de az asszony felelőtlen volt vagy buta.

Miért nem hívjuk össze az asszonyokat, és beszélünk velük arról, hogy hogyan csinálják? Mit tehetünk, hogy szépnek, csinosnak lásson bennünket a férjünk, és nem egy közönséges olcsó ruhában? Lehetek egy kicsit konkrétabb? Vannak asszonyok, akik otthon mindenféle dolgot elöl hagynak. Ebben nem érzi jól magát a férj. Vannak dolgok, amik a szekrénybe valók. A feleség nagyon személyes dolgairól beszélek, pl. a fehérneműről. Most nem a rendről van szó, hanem a személyes kultúráról. Az asszonyok beszéljenek erről egymás között! Hogyan élünk egy kis lakásban? Hogyan gondoskodunk a test megfelelő kultúrájáról? Hogyan jelenünk meg a férjünk előtt? Persze, hogy lát bennünket a férjünk rendezetlenül is, amikor reggel felébredünk, és persze ilyenkor nem vagyunk olyan szépek, mint a titkárnők a férj irodájában. Össeülhetünk és beszélhetünk arról, hogy mit tehetünk, mert a feleség testápolása a szeretet egy apró cselekedete. Azt mondja ezzel: „Érted teszem, miattad csinálom.” Minden nap fél óra munka. Ez munka, barátnőm! Egy schönstatti családban a feleség általában ápolat, és ezért könnyebb a férjnek hűnek maradnia. Nem kell a fejét állandóan más nők után forgatnia, és nem betegszik meg a nyakcsigolyája.

Mondjunk valamit a férfiaknak is? Most nem a férfi külsejéről beszélek. Egy bizonyos fajta férfiasságról beszélek. Sok férfi nagyon primitíven viselkedik. Hangoskodik, nem veszi a fáradságot, hogy odaforduljon egy másik emberhez. Nálunk úgy mondják: söröző légkör. Nagyon gyakran előfordul a nőkkel szembeni megvetés, különösen, ha a férfiak egymás között vannak.

Mindegyik gyáva, hogy kiálljon a felesége mellett. Nem mernek egy csoport férfinak ellentmondani. Ha egy férfitársaságban a nő becsületébe vágó viccet mondanak, akkor szeretném azt a férfit látni, aki szembeszáll, és ki meri mondani, hogy ez nekem nem tetszik. Ez nagyon sok erőt igényel. Nagyon szép, ha egy férfi nyilvánosság előtt valami jót, nemeset mond a feleségéről. Ez feladat. Mint schönstatti férfi, a feleségünkhöz húzunk a nyilvánosság előtt is. Nem számít, ha azt mondják: „Papucs alak vagy!”, hanem az számít, hogy szeretem a feleségemet. Ez egy nagyon szép folyamat, hogy a feleségünkhöz húzunk, és egyáltalán a nőkhöz. Szép, ha egy férfi lovagias. Pl. képzeljék el, hogy a feleségükkel beszállnak az autóba. Először a jobb oldali ajtóhoz mennek, kinyitják az ajtót, és hagyják a feleségüket beszállni, becsukják az ajtót, mennek a baloldali aljtóhoz, kinyitják és úgy ülnek a volánhoz. Nem mondom, hogy ezt csinálják. Számomra ez a megszokott. Ha egy társamat, egy schönstatti atyát, az autómmal viszem, akkor nem az én ajtómat nyitom ki először, és onnan nyúlok át, hogy kinyissam az ajtót, hogy úgy üljön be. Ahol én élek, ott úgy illik, hogy először a másiknak nyitom ki az ajtót, és én utána foglalok helyet. Nem tudom, hogy itt mi a szokás. A jobb oldalon megy a feleség, vagy az úthoz közelebbi oldalon? A lépcsőn felfelé nálunk a férfi megy elől, a vendéglőben szintén. Felsegítjük a kabátot, és a széket odaigazítjuk a vendéglőben. Nem tudom, egy művelt Magyarországon mi a szokás.

Megvan annak a módja, hogy kimutassuk a feleségünkkel szembeni lovagiasságunkat. Nem sok olyan férj van, aki a társaságában lévő feleségének megengedi, hogy hangosan kimondja a véleményét egy bizonyos témáról. Figyeljék meg, ha a férfiak beszélnek, akkor az asszonyok csöndben vannak. Miért? Mert ha valamit mondanak, akkor letorkollják őket, ezért csendben maradnak. Ha olyan felesége van, aki az Ön oldalán a nyilvánosság előtt állást foglal, akkor gratulálni lehet Önnek, mint férjnek. Akkor Ön olyan férj, akinek kultúrája van. Különben nem szólalna meg a felesége. A feladat tehát az, hogy mi, feleségek, gondoskodjunk arról, hogy szépek legyünk, és mi, férfiak, pedig lovagiasak. Régi szép magyar lovagiasság.

Végezetül beszélnünk kell arról, hogy a férfi és a női feladatkörök egyre közelebb kerülnek egymáshoz. A nőnek a férfi lényé, és a férfi női lényé egyre erőteljesebben nyilvánul meg. Minden emberben megvannak a nőies és a férfias vonások. Ezt jelenti az androgén görög szó: andro = férfi; gén, güne = nő. Minden férfiban vannak nőies tulajdonságok. Nálunk, Németországban, a fiatal férfiakat, házaspárokat figyelmeztetni kell: „Kérem, gondoskodjanak arról, hogy legyen a gyermeküknek anyja is és apja is, és nem kettő anyja!”

Mert ezek a fiatal fiúk mind anyák akarnak lenni. Nem tudják szoptatni őket, de minden mást megcsinálnak.

A feleségnek is van küldetése. Egy házat nem csak felépíteni kell, hanem lélekkel is át kell hatni. Ha egy asszony végigmegy egy házban, utána a férj jól érzi magát. Egy helyiség lélekkel való áthatása egy nőnél a saját testénél kezdődik. Folytatódik a ruházatában, a lakásában, a kultúrájában. Németországban a híres divatdiktátorok között van egy nő, aki nekem nagyon szimpatikus: Jule Sander. Egy nagyon férfias típus, csak nadrágkosztümben jár. De egy nagyon művelt személy. Ezért mondtam, ez munka. Lánykorukban a természetük mondta, hogy álljanak a tükör előtt. Most ez munka, és néha igazán nehéz munka. Ápolja-e a kezét az az asszony, aki állandóan a háztartásban dolgozik? Ez fáradtságos, de megéri.

Hála Istennek, a férfiak is meg tudják mutatni a női oldalukat, pl. amikor gondoskodnak arról, hogy szép legyen az otthonuk. Ma átéltem egy férfit, aki hozta a kenyeret. Ez szép, ezt egy apa is csinálhatja. Az az általános, hogy hazajön a férj és szép kényelmesen leül, és hagyja, hogy kiszolgálják. Ez az idő elmúlt. Nagy lelki közelséget érez egy férfi, ha együtt dolgozik a feleségével. Ha egy férj törölget, akkor jó beszélgetések jönnek létre. Egy férfi könnyebben tud beszélni, ha van valami a kezében. A férfi számára szép, ha a szeretett felesége mellett dolgozhat.

Negatív gondolkodás, tagadás

A világosság bevilágít a sötétségbe, így kezdődik Szent János evangéliuma. Ha az előttünk álló évre tekintünk, akkor hiszünk a fényben. Néha az a benyomásunk, hogy a sötétség az erősebb, és a harc a világosság és a sötétség erői között tovább tart. A kommunizmusnak vége, de észrevesszük, hogy a harc tovább folytatódik. Ebben az új harcban az ember személyiségéért folyik a küzdelem. Már beszéltünk a tömegemberről, aki egészen rábízta magát a modern világra, hagyja magát a modern világ által vezetni. Nincs már meg a saját középpontja. Ennek az embernek azt mondja Jézus: „Benned lakom, és a kettőnk közötti kapcsolat egyedülálló.”

Szeretném Önöket ennek a harcnak egy fontos alapvonására figyelmeztetni. Szeretném Önöknek ezt a folyamatot értelmezni. Mi az alapvonás? Hogyan mutatkozik meg ma az isteni és a démoni erők közötti háttérküzdelem? A tagadás sajátos hatalmában mutatkozik meg. Sok emberben, újságban, televízióban megfigyelhető ez a vonás, a hajlam a negatív gondolkodásra. Az

emberek rosszat gondolnak egymásról és rosszat mondanak egymásról. Ez egy sajátos folyamat. Régebben ezt a gondolkodást szabályozták, levezették. A kommunizmusban a hatalom birtokosai egyértelműen rosszat mondtak a nyugatra. Azt hitték, hogy igazuk van. A nép egyértelműen rosszakat mondott a kommunizmusra és a hatalmasokra. Ezzel a dolog el volt intézve. Ma megfigyelhető, hogy az egész országot átjárja a negatívra, a tagadásra való hajlam. Ez valami démoni. Úgy lép fel, mint egy komoly bíráló, de a gondolkodásnak ez a módja rombol. Ezért szeretném a figyelmüket erre felhívni.

Ez gyakran nagyon finoman történik és élvezzük. Jólesik az embernek, ha rosszat mondhat a másiktól, vagy ha rosszat gondolhat. Nem kell, hogy bünt kövessen el. Pl. az egyik politikai párt bírálja a másikat stb. Valami fontos dologra hívom fel a figyelmüket. A bíráló lehet nagyon is jogos, és mégis lehet ezt a bírálgatást élvezni. Ekkor nem az igazság feletti örömről van szó, hanem a tagadás élvezetéről. Ez művészeti formaként is megjelenik, és létezett is mindig. Ez a szatíra. Önmagában jogos lehet és megalapozott, és mégis rombol.

Mondok egy másik példát. A házastársam rosszat tett nekem. Leöntötte az új ruhámat kávéval. A ruha odavan. Már nem lehet rendbe tenni. Aztán elgondolkodom a dolgon: „Biztos szándékosan csinálta. Semmit sem akar nekem hagyni. Persze, hogy nekem van igazam.” Ezeket a gondolatokat ismétlem. Az ember nem tud korlátlanul újat alkotni, ezért ismétli önmagát. Ez az ismétlés annak a jele, hogy most nem magáról a problémáról van szó, nem az igazság az érdekes, nem a felismerés, hanem a tagadás élvezete.

Kedves Családok! Ez nagyon sok erőt emészt fel akkor is, ha nekünk van igazunk, akkor is, ha a másik hibázott. Ha újra és újra azon gondolkodunk, hogy a másik rosszat tett nekünk, akkor nagyon sok lelki energiát pazarlunk el, és elvonja az erőt a feladatunktól. Az az erő, amit elhasználunk a negatív gondolatokra, már nem áll rendelkezésünkre, hogy jó gondolatot gondoljunk ki. Az a veszélyes az egészben, hogy a negatív gondolatok hatása akkor is bekövetkezik, amikor pozitív dolgokról van szó.

Ismerik a bolognai bencések történetét? Egyszer ott jártam a bencéseknél Bolognában, a Russicum kórusával énekeltünk együtt. Ebédeltünk a nagy ebédlőben, a reflektóriumban, ami ennek a helyiségnek a háromszorosa, és legalább háromszor ilyen magas, vagy még nagyobb. Patkó alakban voltak elhelyezve az asztalok, fenn ült az apát, és minden asztalnál két szerzetes, de mindegyik kívül ült az asztal külső oldalán. Elkészett egy fiatal szerzetes. Odajött a terem közepébe és térdet hajtott az apát előtt. Az apát ette tovább a csirkéjét, miközben keresztet vetett rá. A szerzetes felállt, a helyére ment, és

minden rendben volt. Előttünk zajlott, hogy valaki vétett, de rögtön követte a bocsánatkérés és a megbocsátás. Látják itt a régi rendeknek a bölcsességét. Van egy hiba, bocsánatkérés, megbocsátás, és az eset el van rendezve. Képzelsenek el egy családot. A 16 éves fiú tizenhetedszer késik el az étkezésről. Az apa soha se mondott semmit, a mérgét magába fojtotta, de most aztán kirobbant. Szükség van a bocsánatkérés formájára, és a megbocsátás formájára, és az ügy el van rendezve.

Szeretnék visszatérni az eredeti gondolatunkhoz. Az a veszélyes a bírálatban, hogy lehet, hogy egész jogos dologról van szó. Mondok egy példát. A pápa Berlinben járt, hogy Karl Leisnert boldoggá avassa. Elbűcsúztatták a pápát a Brandenburgi kapunál, ahol fiatalok egy csoportja tüntetést szervezett. Nagyon igyekeztek ezek a fiatalok. Objektíve nagyon csúnya dolog volt. Diáklányok apácának öltöztek úgy, mintha áldott állapotban lennének. Ez még az ártalmatlanabbak közé tartozott. Voltak ennél csúnyább dolgok is. Imitálták a pápát, amint a karján egy apácával jön stb. Ha ilyen valami történik, azt kell mondanom, hogy ez nincs rendben, és pont, vége. Vagy pedig bosszankodhatom, és teret engedek neki a szívemben. Beszélgethetek erről másokkal, hogy milyen csúnya dolog volt. Propagálták a homoszexuális kapcsolatot. Csúnyán szidták a papokat, a pápát.

Ugyanekkor nekünk, schönstattiaknak, találkoznánk volt a Ludgerus templomban. Leültünk az utcára, kávéztunk, uzsonnáztunk. Ezek a fiatalok jöttek vissza a tüntetésükről a jelmezükben. A mi szívünkben nagy öröm volt, mert az első schönstatti személyt avatta boldoggá a pápa. Ilyen esetben nincs helye a negatív gondolatoknak. Én mint pap, felismerhető voltam. A fiatalok észrevették, hogy én igazi pap vagyok, nem úgy, mint ők, akik csak beöltöztek. A szívemben nagy öröm volt, és szeretet a fiatalok iránt. Szerettem ezeket a fiatalokat. Persze, hogy butaság volt, amit csináltak, és pont, vége. A lelkemben levő békét nem zavarták. Szomorú voltam, hogy ebben a pillanatban nem tudok nekik segíteni. Amikor eljöttek mellettem, és ezt érezték, mindannyian így éreztük, akik az út mentén kávéztunk. Tele volt a szívünk örömmel, nem tudtunk haragudni azokra az emberekre sem, akik kigúnyolták a vallásunkat. Rájuk néztünk és szerettük őket. Egészen zavarba jöttek. Nem mondtunk semmit, de egészen gyámoltalanok lettek.

Vannak helyzetek, amikor a negatív gondolkodás eléri a szívünket. Látnak valami tényleg csúnya vagy rossz dolgot, hogy embereknek ártanak. A dolog elkezd foglalkoztatni a szívünket. Ez a tagadás ismétlődik és ismétlődik, és erőt emészt fel. Jól jegyezzük meg, amikor nekünk igazunk van, de élvezzük a negatívumot, ez a lelki energiánk 90%-át felemészt. Kentenich

atyát megkérdezték egyszer, miért tud olyan sokat dolgozni? Azt válaszolta: „Nincsenek bennem mellékzörejek.”

Az a feladatunk, hogy nem engedünk meg magunknak mellékzörejeket, sem a saját szívünkben, sem az egymás közötti beszélgetésben és a közösségünkben való beszélgetésben sem. Ebben a tekintetben nagy tévedésben élnek sokan a jó keresztények közül. Helyet adnak a mellékzörejeknek. Azt gondolják, hogy ez segít valamiben. De ez olyan, mint egy drog. Az alkoholistának segít az alkohol, de csak egy pillanatra, és akkor újra az üveg után kell nyúlni. Ezért egymás között csak a jóról beszélünk, és szeretjük az embereket. Barátaim, ez munka! Ezzel megteremtjük a nevelői munkánkhoz a feltételeket.

Gyermeknevelés, serdülőkor

Hogyan bánunk a nagy gyerekekkel? Jót gondolunk róluk. Úgy gondolkodunk róluk, mint mi, a berlini schönstatti közösség gondolkodtunk a fiatal tüntetőkről. Egyszerűen szeretjük őket. Csinálhatnak butaságot, amennyit akarnak, egyszerűen szeretjük őket. Szeretlek, te buta! Ezáltal létrejön a kapcsolatban egy alaphang. Mindenekelőtt szeretjük a fiatalokat, és utána beszélgethetünk arról, amit csinálnak, vagy nem csinálnak. Nem mondjuk azt: „Szeretlek, ha...” Hanem azt mondjuk: „Szeretlek.” A szívünkben mondjuk, mert nem lehet mindig hangosan kimondani. Azt mondjuk tehát: „Szeretlek, és amit csinálsz, az hülyeség.” Ez az alaphang a döntő. Ezért nem szakítjuk meg soha a kapcsolatot. Az ajtónk nyitva marad. Mindig készen állunk arra, hogy beszéljünk a fiatalokkal.

Különösen áll ez a serdülőkorban lévő gyermekekre. Ebben az életkorban eltávolodnak tőlünk, önálló személyiségekké kell válniuk. A lélek, a szellem erői felélednek. Ezek az erők arra várnak, hogy kipróbálják őket. A fiatal emberek nem hisznek már el mindent, mindent felül akarnak vizsgálni. Ezért az együttélés ezekkel a fiatalokkal fárasztó. Végtelen viták keletkeznek, és kifogyhatatlanok az érveik, mi pedig nagy türelemmel válaszolunk. Egyszerűen nem adjuk fel. Nagy türelemmel válaszolunk. Egyébként ha az élet nagy kérdéseiről szól a vita, akkor soha se szabad azt gondolnunk, hogy milyen rossz gondolatai vannak a gyermekemnek. Ez butaság lenne a részünkről.

A következő lelki folyamat zajlik itt. A fiatal emberek összeszedik a környezetükben felmerülő érveket az iskolából, az osztályból, és hazahozzák nekünk ezeket az érveket. Úgy képviselik ezeket a dolgokat velünk szemben,

mintha az ő saját érveik lennének. Mi választ adunk az érveikre, kérdéseikre, vitatkozunk velük, és ők nem hagyják, hogy észrevegyük, hogy most meggyőztük-e őket vagy sem. Ezt a diadalt nem engedik át nekünk, sajnálják tőlünk, de aztán mennek az iskolába, az osztályba és vitatkoznak az osztálytársaikkal, és pontosan a mi érveinket használják. De mi nem vagyunk ott. Akkor leszünk ott, amikor megint jönnek az osztálytársaikkal hozzánk. Tehát nagy türelem a beszélgetésben. Ebben a beszélgetésben támaszra talál bennünk a fiatal. A fiatalokkal ebben a korban beszélő viszonyban maradunk, és ez néha idegfesztető.

Egy kis megjegyzést hadd fűzzek hozzá. Lehet mindenből játékot üzni. Egy tanárnak ezt tudni kell. Egy iskolai osztályban a helyzet egészen más, mint a szülő-gyermek kapcsolata. Egy iskolai osztályban, ahol 15 vagy 16 évesekkel vagyunk együtt, olyan kérdéseket tesznek fel gyakran, amiket nem is gondolnak komolyan. Ha a tanár ezekkel komolyan elkezd foglalkozni, akkor titokban kinevetik, s nem veszik komolyan. Azt várják el igazából, hogy a tanár észrevegye, ők csak játszanak, és ennek megfelelően reagáljon. A gyerekeink otthon általában nem csinálnak ilyet. Tudják, hogy ismerjük őket.

Amikor a fiatal a serdülőkorban van, nagy magányosságot él át a szívében. Az agresszivitás mögött magányosság húzódik meg. Erről nem beszélhetek a fiatallal, de tudnom kell. A lelkük sebzett, mert az élet szalagjai el vannak vágva. Azok a szalagok, amelyek a szülőkkel egybekötik és a barátokhoz tartanak. Ezért ebben a korban nem nagyon lehet a lelkükhöz nyúlni. Ebben a korban még a lányok is szívesebben beszélnek valami másról, mint saját magukról. Ha egy leány az anyjával vitatkozik, akkor azt éli meg, hogy itt van valaki nálam. Az a személy nem követeli meg, hogy egy szerelmi vallomást tegyek, hanem egy dologról beszél velem, de itt van nálam. Ez egy serdülőkorban levő fiatal lány üzenete, egy kérdés. „Hagyjál békén, de maradj egész közel hozzám.” Ez nehéz a nevelésben.

Ha megfigyelik, hogy hogyan bánnak a kisgyerekekkel a családnapiakon, egész közel vannak a gyermekeikhez, és állandóan odafordulnak hozzájuk. Képzeljék el, hogy egész közel kell, hogy legyenek a gyermekeikhez, és békén kell őket hagyniuk. Néha előfordul, hogy egy gyerek a hozzáfordulást visszautasítja, a másik kezét visszalöki. A serdülőkorban levő fiatalnál ez általános. Ő nem szeretné, hogy megérintsük. Se testileg, se lelkileg. A lelki megérintést se akarja, de azt akarják, hogy egész közel legyünk hozzájuk. Ez nehéz. Egész közel lenni és semmit se csinálni.

Itt történt: kint sírt egy gyerek. Az apa felállt – gondolom –, hogy megvigasztalja, de lehet, hogy csak kávéét akart inni. Kiment, hogy megvigasztalja a gyermekét. De miért? A gyermek egy óra múlva is itt lesz, és valószínűleg már nem sír. Túl fogja élni. Gondolhatom azt is, ha segíték a gyermekemnek, akkor nagyon gyenge lesz a gyermekem. Nem erről a helyzetről beszélek. A gyermek nem tudja egyesül a problémáját megoldani, és szüksége van az anyára vagy az apa segítségére. De azt is gondolhatom, hogy a gyermekem maga is megoldja a problémáját.

Egy anya mesélte el, hogy kisfiával elment a játszótérre. Volt ott egy 1-2 évvel idősebb fiú, és fenyegette a kisebbet. Elszaladt a kisebb, és odafutott az anyjához. Az anya nem vigasztalta meg. Azt mondta neki: „Védekezz!” Egy sajtószerű kapcsolat jött létre. A végén a következő kép alakult ki. Nevezzük a kicsit Péternek. A végén az történt, ha a kis Péter ott volt a homokozóban, és jött a nagy, akkor a Péter fogott egy kemény tárgyat és nekiment. A nagy odafutott az anyjához és azt mondta: „Anyu, a Péter meg akar verni.” Mindegy, mielőtt segíteni akarnak egy gyermeknek, gondolják meg, hogy szüksége van-e rá. A serdülőkorban levő gyerekekkel való bánásmódnál ez nagyon fontos. Nem szabad segíteni, de a közelben kell lenni. A kis Péter csak úgy tudja a harcát megharcolni, ha ott az édesanyja, és érzi a közelségét. A serdülőkorban levő fiatalok olyanok, mint a kisgyermek. Ezt tudni kell. De nem szabad észrevenniük, hogy az ember ezt látja.

Egy fiatal pap nemrég mondta el nekem, hogy 23 évvel ezelőtt egy általam vezetett fiútáborban határozta el, hogy pap lesz. Egy képet mutatott nekem, az egyik újságban jelent meg egy beszámoló a táborról, és én is ott voltam a képen. Ez a fiú mellettem ült a kirándulás pihenőjén, de soha nem beszéltem vele a kapcsolatunkról. De számára fontos volt, hogy a pap mellett üljön. Ebben a táborban döntötte el, hogy pap lesz. Ekkor 13 éves volt.

Ha a gyermekeink közelében vagyunk, és nyitottak vagyunk számukra, de meghagyjuk a szabadságukat, akkor erőt adunk nekik. Ezt a legtöbben nem érzik a szülők közül. Azt gondolják, tenniük kell valamit. Egy fiatal nem teszta, amiből sütemény készül, amit gyúrni kell. Nem agyag, amit formálni kell. Egy fiatal az eleven, élő, és egyszerűen szüksége van a jelenlétünkre. Fontos, hogy közel legyünk, ne csináljunk semmit, de készen legyünk arra, hogy vég nélkül vitatkozzunk.

Van a kommunikációnak egy formája, ami egészen gyengéd. A fiatal közel velünk valamit. Közli, hogy bajban van. Nekünk meg nem szabad segítenünk, hanem azt közöljük vele: „Észrevettelek, itt vagyok.” Ez egy egészen finom életfolyamat. Néha ezt az apák jobban tudják, mint az anyák. Ez a lelki

érintkezés férfiasabb formája. Mint a fényképen is, amiről beszéltem. Mellettem ült, mindössze ennyi történt, de ez elég volt. Ha ennek a fiatalembernek azt mondtam volna: „Mi jól megértjük egymást, nem igaz?”, vagy azt mondtam volna: „Szeretlek”, akkor mindent tönkretettem volna. Az emberekkel való bánásmód hasonlít a növényekkel való bánásmódra. A növényeknek jót tesz, ha szeretik őket. Azt mondják, hogy a virágokkal beszélgetni kell. Alapjában véve ez minden előre vonatkozik. Közelben lenni és semmit se tenni.

Tartalomjegyzék

Mária házaiként békével és örömmel szolgálunk	3
Rátalálunk a megértésre	7
A dolgokhoz való viszonyunkról	8
Az értékek sokaságáról	12
Elfogadjuk egymást	12
Vízióra van szükségünk	14
A mai Magyarország szellemi helyzete	18
Belső szabadságban élni másokkal együtt	26
A bűnösség értelme: a mennyei Atyához való hazatérés	27
A büszkeség	29
Házak élő hálózatát alkotjuk.....	35
Keressük a saját házunk eredetiségét és az eredeti Krisztus-képünket....	37
A házasság felbonthatatlansága.	
Az önálló személyiség (saját idő, saját hely, saját pénz)	42
Negatív gondolkodás, tagadás	49
Gyermekeknevelés, serdülőkor.....	52